

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 18 fillér.

Nyiltató sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS MUNKESZTŐ:
STAUBER JOZSEF.

Vasárnap, március 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelők: A nyomor hadserege.**
- A kereskedelmi szerződések és az aradi kamara.**
- A régi rend a városházán.**
- Lukács György az aradi román egyházmegyéhez.**
- A rikkancs és a rendőr. Irta: Faragó Jenő.**
- Béke a vaggengyárban.**
- Zsár-témák.**
- „A Hazugságok Városa.”**
- Aradi ügyvédjelöltek sztrájkja.**
- A hadnagy ar szerelme.**
- Bánffy leszerelése.**
- Kis kaland Aradon.**
- Elkobzás, vagy: Éljen az éjjeli ügyészség!**
- Nem lesz új regatta-egylet.**
- Pestmegye autonómiáját felüggasztették.**
- Eltitelt városi hivatalnok.**
- Csarnok: Sherlock Holmes újabb kalandja.**
- Irta: Conan A. Doyle. Fordította: Róth László.**

A nyomor hadserege.

Arad, március 3

A királyi parancs folytán még decemberben behívott póttartalékosok aggódó balsejtelemek között várják a kiszabadulás napját, mely nekik a mindennapi élet örömeit, családjáknak pedig az anyagi romlástól való megmentését jelenti. Im már három hosszú hónap óta kinlódnak a kaszárnya falai között a természetnek szabad munkásai, akiknek tevékenysége és ereje ennek az agrikulturnál ország jólétének alapját képezi. Ekeszarv és vetőmag gyakorolják magukat s míg az anyaföld a tavaszi szellő szárnyain a mezei mun-

kákra hivatgatja a pusztai fiait: addig a szegény póttartalékosoknak a katonai barbárságok egész golgotháját kell végig szenvedniök. Ez sehoggy sincs jól, nem áll érdekében sem az országnak, sem a hadvezetőségnek. Mert hisz ha nincs a föld megművelve, nem termi meg gyümölcsöt és akkor nem telik sem ágyura sem puskára, sem semmi egyéb, aminek felhalmozására olyan óriási összegeket emészt meg a katonaság molochja.

Eddigélé még csak elviselhető volt az az állapot, hogy százezreket kiszakítottak családjuk köréből, elvontak polgári foglalkozásuktól és behajtották a kaszárnyákba. A magyar társadalom bőkezűsége eddigélé még csak gondoskodott az árvámaradt gyermekekről és kenyérkereset nélkül maradt asszonyokról. Ahová nem jutott el a segítő kéz: ott a gyermekek és asszonyok vállalva szorgos munkával teremtették elő a mindennapi száraz falat kenyeret. Néhol a természet áldásaiból: a tavalyi termésből maradt egynehány morzsa, melyből valahogyan kihuzták eddig. Ámde mostan már fogytán van ez is. Ami tavalyról maradt, azt megették a télen és ha a munkaerők nem jönnek rövidesen haza, akkor vége az idej természetnek és a viskókba éhség és nyomor fog tanyát ütni. Miből fog kitelelni az a szegény földműves család, amely elköttyevetyélte jószágait, amelynek földje paragon-hever és amelyre a koalíció becses jóvoltából két évi adó terhává? S ha a magyar földműves osztálynál üt ki a nyo-

mor, akkor alapjában van megingatva az a társadalmi osztály, amelynek egyedül van Magyarországon jövője és amelynek érdekében el kell követni mindent, mert fajunk ellenálló képessége, és ereje és lelkesedése ennek az osztálynak lelkületével van összeforrva.

Elszólították a mi derék magyar földműveseinket a szép rónáról. Ugy mondják, az állam katonai erejének szüksége volt arra, hogy százezer munkáskezet szólítson fegyverbe: azt hirdették, hogy magasabb politikai érdek ugy követeli, hogy ezek a szegény emberek hagyják ott családjukat és gyermekeiket, hagyják elpusztulni vagyonkájukat és tegyék ki egész családjukat az éhínség borzalmainak. Nos hát ha eddig a nyomor kiáltó jajszavát elcsendesítette a társadalom bőkezűsége, akkor most, amikor a mezei munkának ideje elérkezett; amikor minden embernek szorgos igyekvéssel kell munkálkodnia, hogy a téli élelmet magának biztosítsa: akkor az ország sorsának letéteményesei érdekében az előrelátó állami férfiaknak fel kell emelni szavukat az ellen, hogy a magyar földműveseket szántszándékkal kitegyék a végelpusztulásnak. Lettegyen akkortájt bármilyen nagy érdek az, amely a kaszárnyákba vonultatta a békés polgárok ezreit, ma az ország érdeke, — melyet a legfőbb hadarnak épugy tisztelni kell, mint a legutolsó kunyhó lakójának — azt parancsolja, hogy ezen a kétségbeesett állapoton segíteni kell. Segíteni kell pedig az

A hétről.

Románca a rikkancsról.

„A sokaság a merre lép,
Mért nem jársz, kopott veréb
Se egymagadba ott, se mással?
Reszelt hangod mért nem fogad
S nem szedsz búsás krajcárokat
A rendkívüli kiadással?

Hogy elfogyott a téli hó,
Már nincsen több szenzáció
A nagyvilágon és vidékén?
Nincs hír a vármegyékbe, mondd,
És büszke Szerbia se ront
Vámharcokkal a világtekén?”

„Ah, innen és túl Szerbián,
Szenzációkban nincs hiány,
Az események most se késnek;
De ha kiadnák: hasztalan,
Mert azt eladnom tiltva van
Terhe alatt pénzbüntetésnek.

Kimondták megdönthetetlenül,
Hogy mindnek oka egyedül
A rikkancs, az útszéli féreg;

Arról is a rikkancs tehet,
Hogy nyilt levelet ereget
Wiassics s a többi pártvezérek.

Hogy ellenáll a megye mind,
S adót nem szállit rendszerint,
Az is csak a rikkancs hibája;
S hogy azt a férfit rejti köd,
Ki annyi tévelygés között
Az igaz utat megtalálja.

A rikkancs többé nem rikolt,
A város, mint egy kriptabolt,
Miként ha rajt' von' örök éjjel
Szemem az eseményeken:
Hej, hogy ezeket mind nekem
Még hordani lehetne széjjel!

Kapkodnának, mint új csodán:
Nagy Sándort Csanádpalotán
A szuronyerdő mint követte.
Röstelte a magyar baka,
Hej, hogyha lesz szavazata;
Csakis Nagy Sándor lesz követje!

És vinnék külön kiadást:
Mért nem hallhatták Barabást
Beszélni a haza sorául;

S mint találgatja tout Arad:
Annak, hogy az ügy elmaradt,
A büne vajjon kire hárul?

Van ilyen, olyan szóbeszéd
És sorra mossa a kezét
Czivil, katona egyre-másra;
Kristóffy-e, Dománszky-e,
Vagy, ép, ki szemben jó hibe:
Hsragszik ugy a Barabásra?”

„... Ej, hagyd az agg tábornokot:
Jobb, a dalod, ha nem zokog,
Hisz ugy se vágyódnak utánad,
Nem bánják az erőszakot,
Nem sajnálják a bünbakot,
És nem divat a honfibanat.

A nép — estélyeken tolong,
Vagy Yvonne Treville-ért bolond:
S föltűzeli a stakkató-dal;
A nemzet meglesz csak talán,
Ah, nincs ez enervált hazán
Nép, kít izgass szenzációddal!”

Forgács.

ország minden érdekkörének szolgálatában, mert jól tudjuk azt, hogy ha a parasztnak nincs pénze, akkor megáll a forgalom kereke, akkor szünetel az ipari forgalom és a kereskedelem hiába várja a fogyasztót s mindennek az a következménye, hogy az ország az anyagi bonyodalmak végtelen sorába merül el.

A hadvezetőségnek kétségtelenül állnak olyan eszközök rendelkezésére, amelyek igénybevétele mellett a földmives póttartalékosokat föl lehet menteni a keserves szolgálatok alól. Be lehet hívni kézműveseket, iparosokat helyettük, kik nem — fájdalom — amugy sincs semmi dolguk. Avagy a fegyvergyakorlatok során biztosítani lehet azt a szükségletet, amely a létszám kiegészítéséhez igényeltetik. De hiszen ezer módja van ezenkívül annak, hogy a mult bűneit még valahogyan helyrehozzák. Nem kételkedünk benne, hogy azok, akiknek lelkiismeretét terhelendi a felelősség azokért a szomorú állapotokért, amelyek a földmives osztály elvonásával járnak: megfontolás tárgyává fogják tenni szózatunkat. Ugy érezzük, hogy itt nem egyeseknek jólétéről, vagy kényelméről van szó, hogy nem a lelkesülés futó tüze sugallta aggodalmainkat: de mélyen érezzük azokat a kiszámíthatatlan súlyos következményeket, amelyek e tarthatatlan állapot huzzavonásával járnak.

Éresszék haza a földműveseket. A természet ujjaszületésének e szomorú tavasza hadd találja ekéje mellett a nép gyermekét, akinek minden boldogsága az anyaföld megmunkálásában talált gyönyör, minden reménye az a bőkezűség, a melyben az becsületesen és serényen gondozó munkásait részlelteti. Bármilyen viharok dultnak is a politikai láthatáron, bármiképen fajulnak is el a szenvedélyek, a munkához, megélhetéshez való jogukat, azokat az ősi természet-jogokat, melyeket születésünk első percétől kezdve a természet adományozott nekünk, tőlünk senki el nem veheti, el nem rabolhatja; a keserves munkával megszerzett falathoz a rabszolgának is joga van. Am tegyék a szívükre a kezüket azok, a kiknek szavától százazreknek kiszabadulása, ezer és

ezer családnak betevő falatja függ. Vessenek számot lelkiismeretükkel és fontolják meg, vajjon joga van-e bárkinek is a munkától megfosztani, tétlenségre kárhoztatni azt, a kinek egyedüli joga e hazában az, hogy kora hajnaltól naplementig tartó verejtékes munkával keresse meg kenyerét?

Nem akarjuk elhinni azt, hogy egyrészt a kormány, másrészt a különböző pártok politikai trükköknek akarnák felhasználni az ország legnagyobb, legserényebb és legbecsületesebb néposztályának jólétét és azért szent a meggyőződésünk, hogy fognak utat-módot találni ahhoz, hogy a bevonult földmives póttartalékosokat másokkal helyettesítve: munkájukhoz fogják engedni. Ezzel nagyobbat lendítenek most az ország sorsán, mint bármiféle politikai vívmányokkal.

A kereskedelmi szerződések és az aradi kamara.

(Az új kereskedelmi szerződések ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3

Az Aradi kereskedelmi és iparkamara legközelebbi közgyűlésén napirendre kerül a szükségrendeletekkel életbe léptetett új kereskedelmi szerződések ügye.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara keresi meg az ország összes kamaráit, hogy a kereskedelmi szerződéseknek rendeletekkel való életbeléptetése ellen óvást emeljenek s ismételtlen állást foglaljanak az önálló vámterület mellett.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara március 1 én tartott közgyűlésén Szabó Kálmán kamarai elnök a következő javaslatot tette:

Amidőn a kamara március 1 én, közgazdasági életünk történelmileg szomorú nevezetességű napján közgyűlését tartja, mindenek előtt mély sajnálatának ad kifejezést afőltől, hogy épen e napon kezdődő érvényvel az ország kereskedelmi szerződésel a nemzeti törvényes akarat hozzájárulása nél-

kül, a gazdasági önállóság érvényre juttatásának mellőzésével, kényszerítőleg életbe léptették.

Az ország rendkívül súlyos anyagi helyzetében, szomorú közgazdasági viszonyaink közepe, elhalgathatlan kötelességének ismeri a kamara, hogy a nemzet gazdasági önállóságának a létező körülmények dacára leendő megvalósítása ügyében szót emeljen. Felkéri a kormányt, hogy a most kötött szerződések mellett is, már azok időtartama alatt a gazdasági önállóságnak, az Ausztriától való gazdasági különválásnak kérdését a *legsürgősebben megoldandó törvényhozási feladat gyanánt készítsse elő* s a gazdasági önállóság tényleges megvalósítása érdekében az illetékes törvényhozási munka megkezdéséig is minden előkészületet tegyen.

Megkeresi a kamara a társ kamarákat, hogy hasonló értelemben intézzenek *felterjesztést a kormányhoz.*

A közgyűlés ezt az indítványt egyhangúlag elfogadta s legközelebb megküldi átiratát az ország összes kereskedelmi és iparkamaráihoz. Így eljut hozzánk is, és napirendre kerülnek az aradi kamarában a kereskedelmi szerződések.

A régi rend a városházán.

(Kilencven városatyá indítványa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3

Aradváros törvényhatósági bizottságának egyik mult évi közgyűlésén tudvalevőleg *egy szavazattal* kisebbségben maradt az az indítvány, hogy a városi hivatalokban helyreállítsassék a régi rend, vagyis a hivatalos órák ne reggeli 8 órától délutáni 2-ig, hanem *déllelőtt és délután* is tartassanak meg.

A törvényhatósági bizottság tagjainak nagy része a közönség érdekeinek szempontjából annyira sérelmesnek tartja a hivatalos óráknak 8-tól 2 ig való beosztását, hogy ezt a most érvényben levő órarendet újabb közgyűlési határozattal meg akarja változtatni.

Ebben a kérdésben *Műlek Lajos* dr. törvényhatósági bizottsági tag már legközelebb benyújt egy indítványt, melyben a mostani be-

Pénznélküli Fülöp.

Irta: Molnár Jenő.

I.

XIX. Fülöp, az erkölcs eiben megszelídített tunguzok királya, akit népei röviden Pénznélküli Fülöpnek neveztek, elhatározó lépés előtt állott. Egy reggel, miközben a harminckilenc éves fejedelem bágyadt mozdulattal nyit kintisztitatlan és lyukas bigarilacsizmája után, megnyomta a villamos csengőt háromszor egymásután.

— Parancsol, Felség? — szólt néhány pillanat múlva Yatagan herceg, a királyi házműstere.

— Herceg, — kérdezte a király a közpéri szuverének önértetével, — mi lesz a reggeli?

— Változatlan, Felség!

Pénznélküli Fülöp magára rántotta az udvari színház ruhatarából kiköleszönzött biborpalástját s hemlokát gondos ráncokba szedve, lépdelt föl és alá a futószőnyegekkel letakart padozaton.

— Tehát ismét szalonna, két perccel. Herceg, vegye tudomásul, ez nem mehet így tovább.

— Tudomásul vettem, Felség! Sőt Felséged engedelmével már meg is tettem a megoldás felé vezető lépéseket.

Yatagan, a hosszú szakállú házi miniszter, itt szándékosan hosszú szünetet tartott és a

király arcjátékát kémlelve, leste a hatást. Pénznélküli Fülöp arcjátéka, mint anyyi más alkatommal, ezuttal is híven elárulta lelkének legtitkosabb gondolatait. A király nem szólt ugyan semmit, de Yatagan az arcáról olvasni kezdett. És olvasta a következőket:

— Herceg, ön ismét a régi mesével hozakodik elő. Hogy nőüljek meg, ugyebár? Nos, már százszor megmondottam, hogy ezt nem teszem. Ezerszer kifejtettem, hogy ha nyomorultan is élek, legalább független akarok lenni. Számtalanszor megmagyaráztam önnek, hogy egy uralkodói családba való beházasodásom maga után vonná Tunguzország önállóságának megsemmisülését. És most százegyszer mondom, hogy — megnősülök. Ezeregyedszer mondom, hogy inkább élek jól és gondtalanul, ha rabszolgaságban is, mint szegényen és szabadon. Ami pedig országom függetlenségét illeti, — ej, herceg, ezen ugyis ön fogja törni külügyekben megőszült fejét.

Yatagan, a nagyérdemű, kitűnően olvasott. A király megszólalt:

— Herceg, határoztam. Meg fogok nőülni. Ha kedvemre való leányt szerez, gazdagon meg fogom jutalmazni.

Pénznélküli Fülöp tekintete a szalonnára és a két percre esett. Pir öntötte el barna, szabálytalan arcát, de szolgálja előtt megakartá óvni uralkodói méltóságát és nyomatékkal ismételte:

— Igen, gazdagon megjutalmazom. Oly gazdagon, aminőre példa nem volt sem a Fülöpök, sem a leghatalmasabb Caesarok történe-

tében. Terjeszse elő javaslatait s ha elfogadom valamelyiket, nyomban megajánlom önnek a jutalmat.

Yatagan gondozatlan szakállára, kiskoru gyermekeire és szabószámájára futó visszapillantást vetett s nyomban kész volt a javaslatávalval.

— Felség, itt van e'sorsban Eulália hercegnő. Hozomány: császári atyja birodalmának fele. A hercegnő igen elmés s bár nem fiatal, de nem is épen elragadó szép. Mondhatnám, ő fensége a hercegnő távol volt abban a klasszikus időben, mikor az istennők pazarul osztották a bájukat.

— Tovább!

— Itt van Clarisse hercegnő. Harminc éves, tehát épen Felségedhez való. Ha multjában egy udvari istálló-mester nem fejtett volna ki oly élénk magánéleti tevékenységet, rajta kívül mást nem is ajánlanék Felségednek.

— Tovább, tovább!

— Itt van Amália grófnő, akivel természetesen nem léphetne Felséged egyenrangú házasságra. De nem tévesztendő szem elől, hogy a grófnő cinos is, kedves is, gazdag is és a külföldi diplomatákkal kitűnő összeköttetései vannak. Hogy az apja panamista volt? . . . Ah, Felség, ha mi is azok lehetnénk!

— Tovább, tovább!

S végül itt van Renée bárónő. Fekete szépség. Gazdagabb, mint valammenyi. Fiatalabb, mint Toto, a bájos udvari primadonna.

osztás megváltoztatását kéri. Az indítványt már a város *márciusi közgyűlésén* tárgyalják és miután a bizottsági tagok túlnyomó többsége — eddig *kilencven* aláírás van az iven — Műlek dr. indítványát aláírásával támogatja, bizonyos, hogy azt határozattá is emelik.

Az indítvány a következőképen szól:

A hivatalos óráknak a *régi rend szerint való visszaállítását* indítványozzuk olyként, hogy a városi közigazgatásnál a hivatalos idő délelőtt 8, illetve 9 órától — 12 óráig és délután 2, illetőleg 3 órától — 6 óráig tartson.

Az indítványt külön indokolni szükségtelen. Indokolja azt a rövid időn át fentartott rendszer tarthatatlansága, városunk ipari, kereskedelmi és társadalmi élete, valamint a nagyközönség érdeke.

Az indítványt eddig a következő bizottsági tagok írták alá:

Műlek Lajos dr., Csák Cirják dr., Magyar Ferenc, Weisz Dávid, Ees Ármin, Wallisch Ármin, Lusztiz Ármio, Ottenberg Tivadar, Blaskovits Antal, Kneffel Lajos, Maresch Gyula, Nagy Lajos, Adier Andor, Somló Ármin dr., Lukács Lajos, Rosenberg Miksa dr., Lengyel Manó, Avarfy Géza, Avarffy Imre dr., Szalay Arnold dr., Steigerwald Alajos, Inokai Tóti Lajos, Reicher Ferenc, Robitsék Ágoston dr., Glück Károly, Glück Zsigmond, Steiner Jakab, Csécsi Imre, Frint Lajos, Török Márton, Dangi Lajos, Dangi Rezső, Toth József, Heim Bertalan, Andrányi Károly, Steiner Ferenc, Schwarz Jenő dr., Tenczinger Károly, Szenes Ferenc, Siles Béla dr., Heltz Nándor dr., Hoffmann Antal, Barabás Béla dr., Glück József, Domány József, Opre Péter dr., Bing Vilmos, Issekut László dr., Péterffy Antal, Domonkos Lajos, Stauber József, Nikollits Sándor, Nikollits Géza, Reisinger Sándor, Nagy Sándor dr., Spitzer Ignác, Barza István, Mandl Vilmos dr., Vass Mátyas, Rozsnyay József dr., Rozsnyay Kálmán, Dobiaschi József, Solymos József, Krenner József, Nemess Zsigmond dr., Kabdebó János dr., Vajda István dr., Tabakovits Emil, Weisz Márk, Goldschmidt Miksa, Goldschmidt Sándor, Dobró Pál, Fritz József, Mittner József, Probst Mihály, Mayer Miksa, Steiner Vilmos, Kristóczy János, Don Konstantin, Kronstein Vilmos dr., Weiter Rezső, Korbuly József, Kossuth Pál, Wanicsek Ferenc, Czukor László, Gutsjahr Minály, Bene Gyula, Kernáts Lajos, Szalay Károly.

Lukács György az aradi román egyházmegyéhez.

(A magyar helységnevek érdekében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

A mióta a magyar helységnevekről szóló törvény életbelépett, gyakori panaszokban esett szó arról, hogy a szerb, román és szász nyelvű egyházi hatóságok annak rendelkezéseit nem veszik tevékenyen szemügyre. Nemcsak a maguk belső adminisztrációjában, hanem a közigazgatási hatóságokkal való érintkezésben a helységnek nem a hivatalos nyelvét használják, hanem azt, amelyet a nemzetiségi szótár alkotott. Így az aradi görög keleti román egyházmegye anyakönyvi kivonataiban Világos helyett *Siria*, Székudvar helyett *Socodor*, Kísjenő helyett *Chisineu* fordul elő.

Enek a gyakorlatnak akar véget vetni a rendelet, amelyet Lukács György dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter az *aradi görög keleti román egyházmegyének* s kivül is valamennyi magyarországi görög keleti szerb és görög keleti román egyházi főhatóságnak megküldött.

A rendelet így szól:

Gyakrabban fordulnak elő esetek, hogy a görög keleti román és szerb lelkészek úgy az anyakönyvi kivonatok kiállítására, mint a hivatalos levelezések alkalmával a helység neveket elferdítve és nem azok hivatalosan megállapított nevén használják.

Az ilyen elferdített helységnevek azonban úgy a köznap, mint a hatóságok előtt a legtöbb esetben ismeretlenek lévén, csakis zavarokra szolgáltatnak alkalmat, a mi első sorban az illető hitfelekezeti híveinek van kárára.

Van szerencsém a tiszt. főhatóságot, hogy a főhatósága alatt álló összes egyházi hivatalokat és illetve anyakönyvvezető lelkészeket szigorúan utasítani sziveskedjék, hogy jövőre az illető községeket úgy az anyakönyvi hivatalokban, mint hivatalos levelezéseikben a fennálló jogszabályok értelmében mindig hivatalos neveiken nevezzék és azok bármely elferdítésétől tartózkodjanak.

Van szerencsém egyuttal felkérni a főtiszt. főhatóságot arra is, hogy a főhatósága alatt álló lelkészeket, hivatali elődöm 1898. évi július hó 8 án, 33 029. sz. kelt rendeleteinek szigorú betartására utasítani méltóztatassék, nevezetesen abban a tekintetben, hogy t. i. az 1895. évi október 1. ig közhitelességgel vezetett és a Julian féle naptár időszámítási adatait tartalmazó felekezeti anya-

könyvekből kiszolgáltatót any könyvi kivonatokban az időpontokat a Gergely-féle naptár szerint is minden esetben kitüntessék. Budapest, 1906. február hó 24-én.

Lukács, s. k.

vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter.

A helységnevekre nézve hasonló rendeletet intézett a vallás- és közoktatásügyi miniszter „Magyarország erdélyi részeiben levő ág. hitv. ev. országos egyház méltóságos országos consistoriumnak”, a szászok által elnémetesített helynevek ellen.

Béke a vaggongyárban.

(Az egyezség létrejött.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

A két hétig tartott vaggongyári sztrájk, ma — mint előre jeleztük — szerencsés megoldást nyert. A mai békétárgyalás elsimította a vaggongyár igazgatósága és a sztrájkolók között felmerült ellentéteket és így a sztrájk véget ért. A munkások a megállapodás értelmében hétfőn ismét munkába állanak, azok pedig, akik egyelőre nem kaphatnak munkát, várni fognak, amíg a vaggongyár megrendelése szaporodnak.

Ma az a hír keringett, hogy Aradon általános sztrájk készül, amelynek fejleményei még veszedelmesebbek lesznek, mint a két év előtti általános sztrájké. Talán felesleges is mondanunk, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz.

A vaggongyár igazgatósága és a munkások között megkötött egyezségről alábbi tudósításunk szól:

Müller Gyula, a vaggongyár műszaki igazgatója ma visszaérkezett Budapestről, ahol beható tárgyalásokat folytatott a gyár központi igazgatóságával a sztrájk dolgában és ittletérel nyomban értesítette Zubor Andor helyettes iparhatósági biztost. Zubor erre ma délre össze, hívta a békéltető bizottság tagjait és a békétárgyalás egy óra alatt eredményre vezetett.

Az egyezmény szerint az iparhatóság az asztalosok, bádigosok, fényező, szerelő-asztalosok és alváz-szerelők közül hétfőtől kezdve szűztizenkilenc munkást fogad vissza. Ha az illető

— Fiatalabb? — kérdezte izgatottan Fülöp király.

— És szebb is, hehe!

A király elgondolkodott.

— Csakhogy, kedves herceg, ez a házasság lehetetlen. Ön elszámította magát. A báróné . . .

— Nos, a báróné?

— A báróné tulontul fiatal. A papája mindössze két éve báró. Mit gondol, herceg? Uselm neve, koronája . . . a királyi méltóság . . .

— Tehát?

— Döntöttem, — szolt hirtelen elhatározással a király.

Yatagan a füle köré csavarta gondozatlan szakállát, aztán leült a király ágya szélére. Így várta a történelmi eseményt.

— Döntöttem. Az elsőt választottam. Eulália hercegnőt. A csunyát, az öregot, a leggazdagabbat.

A herceg megfeledezett arról a tiszteletről, amelylyel felséges urának tartozik, fölgyrott helyéről s két kézzel markolta meg a király kezét.

— Köszönöm, köszönöm. Egy hét alatt nyélbe ütöm az egészet. Két hét múlva meglesz a hetedhét világra szóló lakodalom és három hét múlva végre rendbe jönnek Tunguzország pénzügyei.

O felsége a főlemelt ujjával intett, hogy mondani valója van.

— Herceg, én mindig híres voltam a jó

memóriámról. Most sem feledkeztem meg arról, amit az imént mondottam s illetve ígértem önnek. Azt ígértem, hogy oly gazdagon fogom önt megjutalmazni, amire nem volt példa sem a Fülöpök, sem a leghatalmasabb Caesarok történetében.

Yatagan a füle köré csavarta gondozatlan szakállát, aztán leült a király ágya szélére. Így várta a történelmi eseményt.

— Herceg — szolt Fülöp, a tunguzok királya ünnepi hangon, — ön kiváló szolgálatokat teljesített Háizam javára. Az ön méltó megjutalmazásáról gondoskodnom első fejedelmi kötelességem. Herceg, nászom első éjszakájára átengedem önnek a királynét, Eulalia ő felségét.

A herceg egy pillanatig dermedten ült a királyi ágyon, majd sápadtan fölkelés és meghajolva ő felsége előtt, szinte hangtalanul rebegte:

— Köszönöm. Erre valóban nem számítottam.

II.

— Nos, nos? — sürgette Eulália a minisztert, aki diadalmas arccal állított be a hercegnő lilaszobájába.

— Megvan, megvan! — kiáltott Yatagan. — Felső, fogadja első alattvalójának hódolatát.

A hercegnő gyönyörűtlenül meredt maga elé, majd házipénztárához sietett, miközben hátrafordult és lágy hangon kérdezte:

— Menyivel is tartozom önnek, herceg?

— Tíz millió volt kialakulva.

— Igén. Öt milliót most kap s a másik felét . . .

Itt kissé elpirult a hercegnő, de pirulását nem engedte érvényre jutni rézszerű haja, amelyet főként tarkított a szőke hajbeteget.

— A másik felét a nászéj után.

Yatagan zsebre gyűrte a hatalmas bankókat, s hétrét görnyedt Eulália előtt, aki ráncos kezét csokra nyújtotta. A herceg kocsiába ült és kéjes ábrándok karjaiban ringatózva, robogott Totóhoz, az udvari színház vezércsillagához.

Mikor a látogatásnak vége volt, Yatagan lényegesen megváltozott anyagi viszonyok között sietett haza, kócos gyermekei körébe.

III.

A királyi menyegző tündérmesébe illő fényvel, pompával zajlott le. Csupa ragyogás volt a már színt vesztett, fakó udvar. Fülöp főként vidámságával; arcán az elkövetkezendő boldog órák varázsa tükröződött. Oh, nem a királyne közelsége okozta a jó hangulatot. Totó irt, az isteni Totó . . .

„Felső, rendelkezésére állok. Éjfélkor a tizen szöke kapu előtt áll meg fogatom. Az istenne kérem, vigyázzon. Becsületem forog kockán . . .”

Yatagan herceg volt az egyetlen, akit az okos király beleavatott a titkos találkozásba. A miniszter megnyugtatta az aggó Fülöpöt:

— Felső, minden rendben lesz. Totót

üzemi ágakban a munka szaporodik, úgy az igazgatóság első sorban azokat a munkásokat fogadja vissza, akik most munkahány miatt a munkából kiestek. Kijelentette azonban az igazgatóság, hogy egy munkás sem tarthat igényt arra az időre, amíg nem dolgozik, fizetésre vagy kárpótlásra. A most kihagyott munkások felvételénél első sorban a családos munkásokat fogja figyelembe venni az igazgatóság.

A szakmunkásoknak és a gépeknél dolgozó segédmunkásoknak 28, illetve 24 fillér órabért biztosít az igazgatóság.

A sztrájk kitörésekor elbocsátott gyári tűzőtök közül azok vétetnek vissza a gyárba, akiknek az igazgatóság munkát tud adni.

A munkásoknak azt a kérelmét, hogy a kerületi betegsegélyző pénztár helyett az ipar-testületi betegsegélyző pénztárba léphessenek be, teljesítette az igazgatóság.

Az egyezségi jegyzőkönyv berekesztése előtt Müller Gyula igazgató kijelentette, hogy a sztrájkból kifolyólag nem bocsájt el munkásokat.

A béketárgyaláson jelen volt Stengl Andor kir. iparfelügyelő is, aki örömeinek adott kifejezést, hogy a béke végre létrejött.

A munkások az egyezés megkötése után nyomban fölvetették az iparhatóságnál letétbe helyezett munka-könyveket és hétfőn ismét megkezdik a munkát.

„A Hazugságok Városa.”

(Schröder Béla könyve.)

— Az Aradi Életrány tudósítójától. —

Arad, március 3

Schröder Béla, volt aradi lapszerkesztő, aki mintegy három évi aradi működése alatt előbb az „Arad és Vidéke”-nek volt felelős szerkesztője, majd az „Aradi Hírlap”-nak szerkesztője és kiadótulajdonosa, jelenleg pedig a fővárosban folytat hírlapírói tevékenységét, — a következő körlevelet küldi szét egy sajtó alatt levő könyvről:

A *Hazugságok Városa*. Egy társadalom erkölcsi rajza. Irta: Schröder Béla. Budapest, 1906. március hó 1.

Előfizetési felhívás.

Egy vidéki város társadalmának fonák és beteg erkölcsi, jobban mondva: erkölcsének

személyesen fogom várni a tízes számú kapunál és bevezetem a hupikék szobába. Ott várja Felségedet.

A ragyogó parketten épen négyesre sorakoztak a párok. A zenekar keringőre gyűjtött, a király és királyné egymás mellett ültek a pazarul földiszitett páholyban. Egyszerre kiadták a villamos lámpák. Óriási zűrzavar, fejtelenség... Sikoltások, kiáltások... A termetet áthessítje Yatagan érdes hangja:

— Türelem, türelem! Megyek az udvari szerezőhöz.

A miniszter ezután a király felő hajolt és diszkrétan sugott a fülébe:

— Felség, oszonjon ki a hupikék szobába. Totó igazgatótan várja.

— Azután a királyné felő hajolt:

— Felség, jöjjön a karomon a hupikék szobába. Ő felsége a király már nagyon türelmetlen.

A sötétség teljes tíz percig tartott.

Tíz perc után ez volt a helyzet: Fülöp a hupikék szobában buzdón ölelte Eulália királynét, aki hiába tiltakozott az ellen, hogy ő felsége a Totó becész névvel illesse; Yatagan a gyönyörű Totóval elhajtatott; a vendégcsereg pedig észrevéve a királyi pár távozását, titkosan összesugott:

— Távozzunk el; így kívánja ezt a haza és a dinasztia érdeke.

Valóban. Fülöp önfeláldozóan gondoskodott a dinasztia érdekeiről.

fonákságait és betegségeit rajzoltam meg egy nagyobb szabású irodalmi munkában. A *Hazugságok Városa* lesz a címe a kötetnek, amelynek csak azért nem adhatom meg a *társadalmi regény* megkülönböztetést, mert alakjai és azok cselekményeik csak lazán függenek össze az írói munka főalakjának személyével és cselekvéseivel. (Olyan sokan vannak szereplői a munkának.) Az irodalmi mű — ha szabad ezzel az értékesbet ígérő megjelöléssel illetnem szerény nyű munkámat — különben is olyan karakterű, hogy legtalálébban talán pamfletnek keresztelhetném, ha ez a műfaj nem kellene már önmagában is bizonyos visszataszítást.

De mondjuk, hogy mégis az lesz: a szó választékosabb és korrekt értelmében.

Mielőtt a munka megírásához fogtam, a magyar szépirodalomnak ez idő szerint talán legnagyobb élő alakja, mikor elmondottam neki tervemet és vázát adtam a most sajtó alá adott erkölcsrajznak, a következő tanácsot adta:

— Szóval: te valami pamfletszerű dolgot akarsz írni az összeszedett és összetapasztalt anyagból?

— Mondjuk: igen!

— Nohát akkor adokegy jó tanácsot. Megfogadhatod, mert tapasztalásból beszélek: „Nincsen bálásabb és közvetlenebb ható mesterség a pamfletírásnál. De viszont: nincsen *komikusabb* vagy *szánalmasabb* alak a pamfletistánál, ha — *haragszik*, vagy ha — *síránkozik* és *panaszokodik*. Egyebekben pedig nyugodt vagyok, hogy jól fogod csinálni a dolgot...”

Hát én megfogadtam ezt a jótanácsot és úgy írtam meg a munkámat, hogy abból senki se fogja rám olvashatni, hogy haragszom, vagy hogy quaeruláns vagyok. Csak olyan formában próbáltam a megfigyeléseimet és tapasztalataimat kamatoztatni, amely formában azok a legbálásabb kamatoztatást ígéri. Ez pedig semmi egyéb, mint ártatlanul ravasz üzleti szempont, amelyet ma már az írói idealizmus is szívesen respektál.

Azért tehát ezennel tisztelettel előfizetést hirdetek „*A Hazugságok Városa*” című erkölcsrajzomra, amely már sajtó alatt van. Mintegy 20—22 nyolcadréti iv terjedelmű lesz (tehát 320—350 oldal). Megjelenik 1906. évi március havában.

Tartalmának előzetes ismertetésére talán legalkalmasabb mód az, hogy lekölzöm fejezeteinek címeit. Ezek a következők:

1. Egy modern földesur. — 2. A rabeszołga tartó. — 3. Elcélok. — 4. Pünkösdi rózsau-nepély. — 5. Moeski Toni. — 6. A huság vására. — 7. Két népvészér. — 8. Igazol mandátum. — 9. Az ifju titánok. — 10. Görbe északa. — 11. Gazdacseré — irányváltozás. — 12. A darai közelet. — 13. Egy vasutgründolás misztériumai. — 14. Darai fináncpolitika. — 15. Motoros vicinalizmus. — 16. Kisemlizett bűnszerzők. — 17. „Nemzeti Színház.” — A kullisszák edes titkaiból. — 18. Perfid lapalapítás. — 19. Strohman lapkiadó. — 20. A politikai stréber. — 21. A „Revolver.” — 22. A sóaknai mandátumvásár. — 23. Parforce-szubrett. — 24. A bolond báró kisasszonya. — 25. Megzapult remények. — 26. Pálfordulás. — 27. Skartba téve. — 28. Obstrukció. — 29. Józan meghátrálás. — 30. Politikai féltékenység. — 31. Politikai méregkeverés. — 32. Szószegés a politikában. — 33. A féltámadt obstrukció. — 34. Kicsiny ok — nagy következmény. — 35. Küzdelem a hazugság ellen. — 36. Harc minden vonalon. — 37. A hazugság diadaia. — 38. Hűségcs fegyvertársak. — 39. Szület. — 40. Nemezis.

A fejezetek címei laposak ugyan, mert szándékosan kerültem a sokatígérő semmitadás hangzatos és tetszetős külsőségeit, de annyi mégis elárulnak, hogy a könyv tartalma egy vidéki társadalom minden irányu megnyilatkozásának kritikai elbeszélése akar lenni.

A *Hazugságok Városa* című erkölcsrajznak előfizetési ára (a könyv elküldésének postai díjával együtt) 4 korona (Bolti vagy utánvételi ára 5 korona lesz).

Nyomdatechnikai szempontból igen fontos reám nézve tudni azt, hogy milyen mennyiségben nyomssam könyvemet s ezért igen kérem azokat a jóakaróimat, akiket ilyen előfizetési felhívással most meglátogatok, hogy a gyűjtőleveket és a begyűlt összegeket *legkésőbb március hó 15 ig* okvetlenül juttassák el az alantí címre.*

Tisztelettel
Schröder Béla.

* Thury Mária, Budapest, VI., Andrassy-ut 92. földszint 12.

A rikkancs és a rendőr.

(A csendes Budapest. — A sarki politikuskok. — A rendőri önértet. — Boda Dezső.)

Budapest, március 3.

A főváros utcáiról eltűnt a rikkancs. És most, hogy nem futkos itt előttünk a fürge had: most látjuk csak igazán, hogy mennyire hozzá tartozott a főváros arculatához a rikkancs. Ha más nem, hát a megszokás az, ami nehézzé teszi most a rikkancstalan állapot elviselését. Ugy megszoktuk őket, mint a sárga villamoskocsit, vagy a posta-automobilt, vagy a sarki rendőrt, s a vörös sapkás hordárt... Ugy megszoktuk őket, mint a cipőt a lábunkon, a kalapot a fejünkön, az órát a zsebünkben. Hiszen az órát pótolták is. Pontosan megtudhattuk, hogy hány a óra a rikkancsok kiáltásaiból:

— Friss Ujság!... Egy krajczár a Friss Ujság!...

Ez azt jelentette, hogy reggel hat óra van a Friss Ujságot hordják szíjél.

— Uj Hírek!... Uj Hírek — rendkívüli kiadás!...

Ez a delet jelezte.

— Magyar Estilap!... Szenzációs Magyar Estilap!...

Délután két óraker hangzott ez a kiáltás.

Négy óraker ez:

— A Nap! Esti kiadás a Nap!

Öt óraker:

— Esti Ujság!... Esti Ujság!...

Hat óraker:

— A Nép!... Rendkívül érdekes a Nép!...

Hét óraker pedig egyesülten:

— Esti Kiadás!... Esti Ujság, a Nap, a Nép!...

Ez a lárma olyan harmonikusan hangzott s egybe olvadt a villamos csengőjének, az automobil trombitájának, a bérkocsisok „ho-op”-jának lármaival!...

Most pedig csendesek az utcák, terek... A sarkon árván posztol a rendőr. Eddigelő ott volt az ő politizáló társasága: a hordár, a villamos váltó-állító és — a rikkancs. A rikkancsot elkobozták a társaságból; nincs hát kedve politizálni a rendőrnek és a váltó-állítónak sem.

A rendőr különben is megváltozott és nem áll szóba már mindenfőle nép-éggel. Nincs az a sarki András, aki ne tartaná magát most bolmi főkkirályi biztosnak. Tessék csak megfigyelni Mihászna urat, amint ott áll az Okto-gon-téren: az önértet, a hatalom, az erő ömlik el egész lényén!... Hát még a lovas rendőr.

A világ légszebb lovas katonája — mint a perzsa sah mondja!... Az már napoleoni-pózt őt magára és úgy nézi a cibli népséget, amely ott jár-kél, tülekedik előtte!...

De azért nincs okunk a rendőrségre panaszkodni. Sőt: ezt a kis önértetet leszámítva, soha ilyen kedves, soha ilyen nyájas nem volt a rendőrségünk. Aminthogy régen volt ilyen kedves főkapitányunk, mint Boda Dezső

dr., aki a legkiválóbb rendőr-zsenik egyike, voltaképen — pályát tévesztett. En inkább bonviván-nak szánám a Császár Imre szerepkörére, a szép szőke Márkus Emma partnerének. Olyan a fellépése, olyan a modora, hogy a rendőr szó fogalma éppenséggel nem illik össze vele . . .

Ime, a rikkancsokkal szemben is behunyja félszemét a kitűnő Boda és neki köszönhetjük, hogy mégsem olyan fekete az ördög, mint amilyennek Kristóffy festi . . .

A valóság az, hogy — maholnap visszatér az utcára a rikkancs és a főváros elveszti ezt a hosszunapi kinézését megint! . . . Vajjon — jobb időkben is ilyen nyájas marad-e majd András ur? . . .

Faraó Jenő.

TANÜGY.

(—) Az Aradvidéki Tanítóegyesület aradi fiókbizottsága folyó hó 7-én délután 2 órakor a Kossuth-utcai községi fiúiskolában alakuló ülését tartja a következő tárgysorozattal: 1. A Kossuth utcai fiúiskola tantestülete gyakorlatban bemutatja a napközi otthonban bevezetett gyermekfoglalkoztatást. 2. Marinkovits Péter igazgató, ismerteti a napközi otthont és a gyermekfoglalkoztatást. 3. Tisztújítás. Ezen gyűlésre van szerencsénk az egyesületnek tagjait, a kartársakat és a tanügyi barátokat tisztelettel meghívni. Maurer Mihály elnök, Czobor Ottó jegyző.

Aradi ügyvédjelöltek sztrájkja.

(A kormány büne.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

A megszületendő aradi Coppsé a kovácsok sztrájkja helyett valószínűleg az ügyvédbojtárok sztrájkját fogja megzengeni elkéséretően szép rimekben. Meg fogja írni, hogy az agg ügyvédjelölt, ki második és harmadik szigorlatán kívül még az überciherje árával is adós volt, kartársai unszolására engedve sztrájkba állott. Már-már a legsötétebb nyomor és szenvedés ütött tanyát erszényében, alig volt pénze a mindennapi alsósra, mikor elment a fehér kereszt téli kertjében levő sztrájkpanyára, ahol többi társait pezsgő mellett találta. Itt összeveszett egyik kollegájával, mire pezsgőpárbajt vittak, amelyben az agg ügyvédjelölt maradt győztes. Fizetni azonban nem tudván, az aradi kir. járásbiróság elé került, és így tovább.

E megindító költemény megrására az fogja a még csak megszületendő költőtársnak az impressziót megadni, hogy az aradi ügyvédjelöltek egyike mozgalmat indított az iránt, hogy Magyarország leendő fiskálisai álljanak sztrájkba. Ez alkalomból pedig a következő zajos kommünikét becsájította ki:

Tekintettel a jelenlegi kormánynak az aradi ügyvédjelöltek köréből részben már megtörtént, részben pedig ezután bekövetkezendő közigazgatási kinevezéseire, az aradi ügyvédjelöltek között mozgalom indult meg, melyhez előre láthatóan az ország többi városainak ügyvédjelöltjei is csatlakozni fognak, hogy az *ilyképpen előállott ügyvédjelölti híányt* saját anyagi helyzetüknek előmozdítására használják föl, és amennyiben a főnökök fizetésüket munkájukkal arányban állóan meg nem javítanák, úgy az ügyvédjelöltek *sztrájkba fognak állani*.

Hát ez az. A szerencsétlen kormány nem is sejtette, mi csoda galibát csinál, mikor három aradi ügyvédjelöltet elvitt közigazgatási tisztviselőnek. A három elvitt ur oly tetemes ügyvédjelölti híányt okozott, hogy most már sokkal gyakoribb a háromfejű birkával komplikált fehér holló is, mint egy-egy ügyvédjelölt. Mivel

pedig említett az ügyvédbojtárok oly kevesen vannak, hogy még annak is meg kell kegyelmezni, aki egy felszólító levelet sem tud megfogalmazni: nyilvánvaló, hogy a helyzet ilyen alakulását gázsíemelésre kell használni. És ha a durva tőke nem enged: itt van végső fegyvernek a sztrájk.

Az aradi és az összes magyarországi ügyvédek nevében kérjük tehát Botiok Elek urat és társait: jöjjenek vissza ügyvédjelölteknek! Mert, hogy külföldben mi történik, ha a sztrájk kiüt, azt csak a jó istenke tudja. Meg *Schmitt Sándor dr.*, a sztrájkvezér.

A tábornok.

A hírek után, a melyek a beszámolóról megjelentek, az olvasók ilyennek képzelték a várbeli öreg tábornokot. Rettenetes diktátornak, a ki kardját rémesen csörgetve robog végig a városban, s mögötte a privadinerje viszi a zsarnokság jelvényeit: a békót, a szájkosarat, a kancsukat. Arcán vért fagyialó mosoly: ki tudja hány civil vesztére gondol a mosoly alatt? . . .

A valóságban mégis másképp festett. Az öreg generális, miután ellátta az „Erlasst“, a melyet „magasabb helyről“ küldtek, nyugodtan, szelid lélekkel sétált a várbeli kertben, a téjre bepölyázott rózsafák között. Fogalma se volt arról, hogy ez idő szerint ő a városban a legnagyobb zsarnok és katonai diktátor. . . .

A hadnagy ur szerelme.

(A megejtett leány pöre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Kezdődött egy holdvilágos forró nyári este s ott végződött ma a bíróságok komor aktáiban, becsületsértési és zabolási pörök között: — ez a hadnagy ur szerelme. A vége pedig az lesz, hogy az a szerencsétlen, megejtett, szép fiatal leány még talán börtönbe is kerül, csak azért, mert a vitéz hadnagy urnak méltóztatott őt szerencsétlenné tenni és megcsalni . . .

Különben ékesen beszél maga ez a tudósítás:

Egy fiatal, közöshadseregbeli tiszt és H. Juliska közt a legintimebb viszony fejlődött ki. A hadnagy hevesen udvarolt és a tapasztalatlan leányt megejtette. Az uri leány, mikor odáig jutott, hogy anyának kezdte magát érezni, bizonyos követelésekkel állt elő. Eleinte szép szóval, utóbb fenyegetésekkel próbált célt érni s közölte a tiszt anyjával, hogy fiának felettes katonai hatóságánál is megteszi a szükséges lépéseket. A hadnagy édes anyja, M. Pálné erre felkereste H. Juliskának az anyját s rátámadt:

— A kisasszony nem tisztességes leány s ajánlom neki, hogy maradjon békén . . .

Meghallotta ezt a szomszéd szobában levő H. Juliska és dühösen rohant be:

— Kitakarodjék innen. Nekem csak a fiával van dolgom s azt majd el is intézem, de vele!

— En meg épp azt akarom, hogy a flamnak hagyjon békét.

Szót szó követett, majd a vita hevében H. Juliska az udvarlója anyját kitudszkolta a lakasukoól s utóbb *becsületsértés* miatt is följelentette.

A budapesti büntetőjárásbiróságnál dr. *Seilva* bírő ma vonta kérdőre M. Pálnét, aki *viszondát* emelt a paasztevő kisasszony ellen. Jelen volt, de csak mint néma szereplő a fiatal hadnagy is a tárgyaláson, melyen a két anya és H. Juliska ugyancsak hangos szóval hadakoztak.

Ítélethozásra azonban nem került sor, mert M. Pálné tudtára adta a tárgyaló bírónak, hogy ő időközben följelentette H. Juliskát *zsarolás* miatt és ennek a pörnek eldtéig a bírő felfüggesztette a becsületsértés dolgában való döntést.

Zsúr-témák.

A hozományvadász.

A *Castellane* grófi pár válasza alkalmából nem lesz érdektelen néhány adatot erről a házasságról felemlíteni. 1905. márciusában nyújtotta Gould Anna kezét és tizenkét millió dollárját Boiface Castellane grófnak. A szerény, ártatlan leányka bizalommal és szerelemmel ment hozzá a szédeigő lovaghoz, mitsem sejtve abból a viharos jövőből, mely házassága ezenegy évét betölti. A nemes gróf a szerelem álcában közeledett választottjához s kijelentette, hogy hozományra egyáltalán nem tart igényt, csak az ügyvédjei ragaszkodnak ahhoz az öt millióhoz, melyből hármat meg is kaptak. A mézesetek után számlák várták otthon az asszonykát, melyek igen fura dolgokat hoztak napfényre.

Ezek szerint a férj, még mielőtt ismerte volna, tervszerűen indult neki, hogy Gould Annát nőül vegye. Egy vendéglistát rávett, hogy egy diner-t rendezzen neki hitelbe, melyen aztán a leány is résztvett atyjával együtt. Három hét múlva jegyesek voltak, a mivel kifogyhatan hitele nyílt a vőlegénynek, aki ezt alaposan ki is használta. Nemsokára egy párisi palota építésével állt elő a gróf s hihetetlen nagy összegeket költött fényűzési cikkekre, műkincsekre s óriási költséggel járó lakomákra. 900,000 dollár évi járadék mellett rengeteg adósságot csinált. Veronában kastélyt épített, melyet aztán potom áron adott el Tjepolónak tizenegy falleszményével együtt.

Érdekes epizód a párisi zsoké klubba való ajánlkozása; míg fivérét befogadták, ő ellene 288 fekete golyó volt az urnában. Mikor *Turot* ezért kigunyolta, párbajra hívta s megsebezte. Kihívta a monakói herceget is, a miért ez nemességét kétségbe vonta, de azt a feleletet kapta a hercegtől, hogy csak gentleman nel verekszik. *George Gould* összeírta a gróf adósságait s akkor nyilvánvalóvá lett, hogy 8 év alatt 3,000,000 dollárt költött s 4,700,000 dollár adósságot csinált. Képviselő is volt, de mandátumát, mely 300,000 dollárhoz került, vesztegetés vádjára megsemmisítették. A grófné végül, mikor rájött, hogy ura meg is csalta mindezekon felül, beadta ellene a válókeresetet.

Amerikai széplítő eljárások.

Az amerikai nő napjának legnagyobb részét kozmetikával tölti el, azonban nem azzal a tükör előtt töltött pepecseléssel, mint a francia asszony, hanem igazi higienikus szépségápolással, mert az *american lady* nemcsak arra néz, hogy a szépségápolószereivel az arcát üdévé, bársonyossá és fehérré

varázsolja, hanem arra is kell ügyelnie, hogy ezek a szerek tökéletesen ártalmatlanok legyenek és mégis a szemeknek fényt, az arcuknak örök fiatalságot adjanak.

Reggeli felkelésnél az arcmosóvízbe egy dió nagyságú amerikai crémet habrának el, amelyivel a mosdóvizet üdévő varázsolják. Majd a masszázs következik, melynek érdekes apróbb titkai vannak. Ezek a következők: szárazon szabad az arcot szabadon masszálni. A tör előzőleg az american crémrel lesz bekentve. Az apparátusnak masszáló vége csak bizonyos irányban vezetheti működését és pedig fontos, hogy az izmek lefutásának irányában. Az amerikaiknál kézzel való masszázs nem létezik, valamint azokat a kis apró fapálcikákat sem használják már, amelyek régen oly divatosak voltak, mert rájöttek arra, hogy ez csak ártalmas, mert a bőrt a helyéből eltolván még nagyobb ráncokat csinál.

A milliomosok nejei ma már teljesen elhagyták a híres tejfürdőket, szomifürdőket és pezsgőfürdőket, amelyek éppen hogy na you is költségesek voltak, de nem használtak semmit sem. Most már a milliomosok és kevésbé vagyonesak is crémfürdőket vesznek, melyeket bárki is egyedül otthon ömaga készíthet. Kevés crémnek a fürdővízbe habarása által. Egy dúsgazdag asszony, ki ennek köszönhetette testének üdességét, egy millió dollárt adott egy a nagyközönségnek szánt crémfürdő létesítésére. A pouderek közül az amerikai porcellán poudere minden egyebet kiszorított.

ben, hogy Bánffy a vezérbizottságban mindig megakadályozta az engedékenységre való hajlandóságot az ő intranzigens fellépésével. Es föltűnt mindig, hogy Eötvös Károly, aki tagja az ő pártjának, mindig leszerelő volt. Most azt hiszi mindenki, hogy Eötvös Bánffy báró előzetes beleegezésével folytatta ezt a politikát, de viszont nem tudni, hogy ekkor mi érdeke volt Bánffy bárónak minden engedékenységet meggátolni?

(A függetlenségi párt becsapása.)

Egy koalíciós, illetve izig-vérig függetlenségi párti estilap ma a következőket írja:

Félelem fogja el lelkünket; félünk, hogy a függetlenségi párttal szövetkezett 67 esek eddig is becsapták a függetlenségiéket és be fogják őket csapni a jövőben is.

Az újpárt a függetlenségi eszméből akarja kiforgatni a pártot.

A néppárt a függetlenségi liberálizmusát rontja meg.

Az alkotmánypárt a függetlenségi párt szociális gyökereit rágja.

A dolog vége pedig az lesz, hogy valamelyik 67 es csoport vagy valamennyi együtt fog a függetlenségi párt hátán a kormányra kapaszkodni és a párt ismét magában marad az ellenzéken, de úgy, hogy alapelveibe, a függetlenségbe, liberálizmusba és szociális irányzatába belevették magukat a nagy urak által visszahagyott molyok és egyéb rovarok, melyeket igazi nevéükön pecsovicságnak és reakciónak neveznek.

Hogy mennyire fenyeget a függetlenségi pártot ez a veszedelem, azt Bánffy levele legjobban bizonyítja. Bánffy ur legjobban kapaszkodik és míg a függetlenségi párt mágás, vagy mondjuk antiszociális és kierikális szövetségei legalább becsületesen őrizték a formákat, addig Bánffy minden tagadása ellenére folyton trafikált és konspirált s nyilván csak az ő örökös rugkapálása vitte belegróf Andrássy Gyulát is az ő saját külön, de szintén kudarcot vallott kísérletébe.

Amit azonban Bánffy ma produkál, az már meghaladja a legszélsőbb béketűrősi által megengedett mértéket. Bánffy egyszerűen a kormány és a haladó párt álláspontjára áll. Mikor a miniszterelnökségből kicseppent, kisajátította a függetlenségi párt programját és csak mutatónak varrt erre a magyar dolmányra hatvanhetes ptykéket, hogy az utat a kormány felé biztosítsa magának. Ugy ítélte, hogy ez a legjobb ut arra, hogy ismét „tettekkel tényező” legyen.

Most, hogy látja, hogy így nem megy, felrugja a saját újpárti mezbe öltözött függetlenségi programját és kisajátítja a haladó párt programját. Ha a hazug frázisok tömkelegéből kihamozzuk, Bánffynak ma a következő programja van:

1. Elejteni minden katonai követelést.
2. Elkérésíteni az önálló vámterületet.
3. Általános választói jog.
4. Progresszív adó.
5. Telepítés.
6. Magyar udvartartás.

Ez pedig betűről betűre az, amit Fejérváry a maga parlamentizálására kibocsátott és ami akkor Bánffy urnak nem kellett — mert nem ő kínálta, illetőleg nem neki kínálták.

A vezérbizottság folytathat strucpolitikát és mondhatja, hogy nincs nézeteltérés a tagjai között; azért a vak is látja, hogy van. Bánffy folytathat politikát a maga reaktíválására, de a nemzeti többség és a vezérbizottság nem lehetnek az ő uszályhordozói.

Elkobzás.

Vagy:

Eljén az éjjeli ügyészség!

(Történik a Budapesti Tirogató című három filléres napilap saját külön helyiségeiben. Tizenkettő múlt öt perccel. Árpád a közgazdasági riporter kényelmenül ül egy roppant kemény faszéken. Azon tépelődik, hogy az előtte fekvő könyomatos hirt vágja e ki, vagy a magas cét, mert Árpád valami kor nagyon rossz tenorista volt. Éppen a magas cé javára dönt és készül befognia a fűlét, amikor az előszobából ajtócsapkodás hallik és utána kőkemény léptek zaja. Ez nem lehet más mint a lap tejlretal ma kiadója. És tényleg ő az. Még egy visszavon hatatlanu utolsó ajtó durranás és megjelenik a színen. Nagy grandezzaival lép fel. Láttara az embernek okvetlenül eszébe jut Petőfinék ez a verssora: én magyar nemes vagyok! Pedig a kiadó ur koránt sem az, sőt később sem lesz az.)

A kiadó: (receszkedőleg) Szervusz Árpád.

Árpád: (olyan hangon, mintha a magas cét vágna ki) Alázatos szolgálja. Hogy és miképen méltóztatott...

A kiadó: (sinti) Köszönöm jól. (élesen néz Árpád szemébe) Árpád!

Árpád: (nem érti meg a tekintetet) Parancsoljon...

A kiadó: (élesen) Árpád! A Budapesti Harsonát elkobozták.

Árpád: (azt hiszi, hogy ennek örülni kell) Hála Istennek...

A kiadó: (megütközéssel) És ennek maga örül?

Árpád: (zavartan) Ezer bocsánat... Azt hittem...

A kiadó: (magában) Ez egy viziló! (fenhangon) Árpád a mi lapunkat nem kobozták el.

Árpád: (ujjongva) Hála Istennek...

A kiadó: (magában) Mondom, hogy viziló. (fenhangon) Mondja csak Árpád volt már a berlini állat kertben?

Árpád: (nem érti a kérdést) Nem.

A kiadó: (metsző hangon) Rendben van. Akkor be ajánlom magát a megüresedett vizilói állásra.

Árpád: (aki nagy szójáték faragó) Bocsánat nekem nincsnek vizilóim.

A kiadó: (toporzékolva) Oa viziló, nem viziló hanem viziló. Ezt vegye tudomásul.

(Árpád hajlongva veszi ezt tudomásul.)

A kiadó (körülnézve): Hol van az a szerkesztő, a maga szerkesztője, akit ezzel egyszer mindenkorra magának ajándékozzok, süsse meg és egye meg.

Árpád (a meghatótságtól zavartan): Köszönöm szépen.

A kiadó (nagy lelkién): Kérem. Ezt fizetésemelés helyett adom bátran megeheti. (más hangon) Vagy mit gondol maga, fogok továbbra is olyan embert tartani, aki csak azt tudja írni a császárról, hogy...

Árpád (elképedve): De bocsánat, hiszen ez súlyos zértés.

A kiadó (engedékenyen): Igen, ha például rólam van szó. De én nem vagyok császár, ezt elhiheti.

Árpád (meggyőződéssel): Az igaz, hogy a kiadó ur nem császár, de méltótlanság tekintetbe venni, hogy Tarajos szerkesztő azért a cikkért teljes két évet kapott.

A kiadó (szikrázó szemekkel): Ha ez magának elég akkor ülje le. Nekem nem elég. Nekem többet álljon az a fráter. A Budapesti Harsona szerkesztője még a halála után is tíz évet fog ülni és csak azután temetik el. Az egy ideális szerkesztő, az megérdemli, hogy elmenjek a temetésére.

Árpád (ceruzát fog, gunyosan): Pardon egy pillanatra, csak beleveszem kiadó urat a temetésen jelen voltak névsorába. (Szünet.)

A kiadó: Mit gondol Árpád, hány előfizetünk van? Gondoljon egy számat!

Árpád (némi gondolkodás után): Otszáz (meglátja a kiadó szikrázó szemét) Tíz ezer.

Bánffy leszerelése. Szakadás a koalícióban.

(A nyílt levél hatása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 3.

A nyílt levelek ől folyik a vita politikai körökben. Csaknem mind meglepetésekkel szolgál. Mindegyikben vannak új dolgok, amelyek napokig foglalkoztatják a politikusokat. Olyan hatást azonban, mint Bánffy Dezső báró nyílt levele, egyik sem ért el. Másról se beszélnek ma s bizonyos, hogy napokon keresztül ez lesz a politikai beszélgetések tárgya.

(Bánffy kétszínűsége.)

Koalíciós körökben irtózatosan fel vannak háborodva Bánffy Dezső báró ellen, mert — úgy mondják — kétszínű politikát folytatott. A vezérbizottságban mindig a tántoríthatlan hazafi és hajthatatlan intranzigens szerepét játszotta, most pedig az ország színe elé áll és a legteljesebb mértékben leszerel.

— Soha nagyobb leszerelést nem láttam — mondotta ma Polónyi Géza. — Bánffy elejti a katonai kérdéseket, belenyugszik a rendeletileg alkotott gazdasági helyzetbe, akceptálja, hogy az önálló vámterület csak 1917-ben lépjen életbe — ezek után mit tart még fenn? Roppant ártott a nemzeti küzdelemnek s gyöngítette a szövetszött ellenzék álláspontját felfelé, lefelé pedig bizalmatlanságot öntött a lelkekbe.

Különösen függetlenségi párti körökben tárgyalják nagy megütközéssel Bánffy báró nyílt levelét s azt mondják, hogy az nyílt szakítást jelent a koalícióval. Teljesen kizártnak tartják, hogy Bánffy Dezső báró ezekután a vezérbizottságban megmaradhasson.

(Bánffy és Eötvös.)

Erdekes különben tudni, hogy Bánffy Dezső báró milyen szerepet játszott a vezérbizottságban.

Egy koalíciós vezér beszélte ma dél-

A kiadó (gúnyosan): Mennyi az egyszer egy?

Arpád: A Nagy mogul főpincére szerint kettő.

Bólyai János szerint egy, szerintem semmi.

A kiadó (kétségbeesetten): Dupla semmi, ezerszeres semmi. És értse meg, még ennyi előfizetőnk sincs. Megértette?

Arpád (álmélkodva): Nem.

A kiadó (m. f.): Mert maga egy viziló. Csak nem fizetnek elő olyan lapra, amelyik mindig megjelenik.

Arpád (pokoli gúnyval): Ertem már. Csak olyanra fize nek elő, a melyik sohasem jelenik meg.

A kiadó: A Budapesti Haronának harmincezer zage harmincszer előfizetője van. És kérdezem magától mért? Ne beszéljen. Azért, mert nem olvassák, mert nem olvashatják, mert nem látják sohasem, mert a közönség azért fizet elő rá, hogy már korán reggel megtudja, nem hogy mi az újság, hanem, hogy elkobozták-e? És elkobozták, értse meg elkoboztak. Elkoboztak minden héten, minden nap és minden órában. Elkoboztak százszor, ezerszer, milliószor és trilliószor. Aki egy hónapig előfizet rá az nem tud megvárni tőle, az előfizet egy évre, tízévre, százévre, előfizet még a másvilágra is és mi tönkre megyünk, elveszünk, elpusztulunk és mit mondjak még?

Arpád (okosan): Kiadó ur valószínűleg azt akarja mondani, hogy mi is koboztuk el a lapunkat.

A kiadó: Kezdi megérteni az ügyet. (parancsolólag) Újjon le. (Arpád leül) Fogjon tollat. (Arpád tollat fog.) Irjon. (Arpád írni kezd) . . . Viziló ne irjon még. (Arpád leteszi a tollat) . . . Minek teszi le a tollat? Irjon. Irja meg, hogy a császár . . .

Arpád (fölugorva): Bocsanat ez . . .

A kiadó (Napoleoni hangon): Semmi köze hozzá. Irjon . . . Azután írja meg, hogy a császár . . .

Arpád (fölugorva): De bocsanat . . .

A kiadó: Mit fekszik föl magának a császár? Irjon és ha készen van, szaladjon be az ügyességhez és jelentse be, hogy elkobzásra alkalmas külön kiadást adunk.

Arpád: Parancsára. (menni készül).

A kiadó: Viziló, várjon még. Ha elkészült, akkor hozzálát a második rendkívüli kiadáshoz. Elmegy megint az ügyességhez . . .

Arpád: Ertem már. Azután megcsinálom a harmadik rendkívüli . . .

A kiadó: Viziló, csak nem gondolja, hogy egy nap alatt három rendkívüli kiadást adunk az ügyességnek? Mire föl? (föi és alá sétál) Most pedig menjen el az ügyességhez.

Arpád veszi a kalapját és elrohan. *A kiadó* egy pillanatra gondolkodik, majd utána kiált. (Arpád visszajön és lihegve áll meg.)

A kiadó: Arpád, megdöntöttem a dolgot. Utóvégre azt a két kiadást nem muszáj épen kiadnunk. Elég ha hoinap ritkított ciceróval megírjuk, hogy tegnapi két kiadásunkat még a megírása előtt elkobozták. Mit gondol Arpád, meg fog pukkadni a Budapesti Harsona?

Arpád: Nem. Mert ha a hoinapi számunkat is elkobozták, akkor nem vehet róla tudósítást.

A kiadó (magánkívtül): Oh, oh, Viziló! Hát mondtam én, hogy a hoinapi számunkat is elkobozták? Nem elég magának két elkobzás? Persze magának ez nem elég, mert maga egy viziló. (a belépő szolgához, Arpádra mutatva) János dobja ki ezt a vizilót a négyzetben.

Cornelius.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi mérnök és építészegylet ez évi rendes közgyűlését hoinap, vasárnap délután 4 órakor tartja meg egyleti helyiségében.

(*) Az aradi iparosok I. betegsegélyező és temetkezési egylete vasárnap d. u. 3 órakor rendes havi ülést tart a magyar uca 4 számú házának hivatalos helyiségében, melyre a vá-

lasztmányi tagokat ez uton is tisztelettel meg hívja *Romanish Albert* elnök. Ugyanezen alkalomkor havi befizetések eszközölhetők, valamint 2 kor. beiratási díj befizetése mellett új tagok is felvéetnek.

(*) Az aradi Chewra-Kadischa ezuton hozza ismételtén köz tudomásra, hogy az alszabályok értelmében megünnepelen is alapítási közgyűlése hoinap, vasárnap reggel 9 órakor kezdődik és vasárnap délelőjén, hűtőn d. e. 9—12. és kedden d. e. 9—12 és délután 3—6-ig tartatik meg az izr. hitközség üléstermében (zsidó templom épület I. emeletén.) Az egyesület kötelésére belépni szándékoló új tagoknak felvétele ugyanott történik a fentebb közdött határidőn belül. A felvételi (beketelzés) díjak azok részére, ak 6—40 kor. évi fútuszadót fizetnek. 50 koróra; olyan tagoknak, akik 41—80 korona cultus adót fizetnek évenként az aradi izr. hitközséghez: 72 kor., olyan hitk. tagoknak, akik 81—120 kor. adóval járulnak a hitközséghez: 100 korona; azon esetekben, hol a hitközségi 121—200 kor. évi adót fizet: 150 korona; és 201—400 kor. évi adónál 294 kor. Ezen összeg egyszerismindenkorra fizettetik le, ezenkívül évenként 8 korona tagsági díj fizetendő.

(*) Az aradi hivataloszlók temetkezési és betegsegélyező egylete folyó hó 4-én d. u. 3 órakor tartja rendes választmányi ülését, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

(*) Az aradi Jókodv asztaltársaság f. hó 4-én, vasárnap tartja meg rendes havi választmányi ülését, mely ezuttal d. u. 3 órakor tartatik meg s kérjük a választmányi tagokat, hogy a tárgy fontosságánál fogva pontosan jelenjenek meg. Az elnökség.

Bohémországból.

Rozsnyay Kálmán.

Vele tulajdonképpen új sorozatot kellett volna megkezdeni: a tiszteletbeli bohémekét. Sokan vannak az ilyenek, akik élvezik a bohémélet derűjét a bohémélet anyagi zavarai nélkül. Együtt lurpolnak a bohémekkel, — de rincsenek ott, — s talán nem is tudnak róla — amikor a bohémeket foglalják és árverezik. El se képzelik, hogy a színészek nemcsak humoros ötletet és kacagatótréfát vannak, hanem adósságai és óvatolt váltói.

A tiszteletbeli bohémek közül való *Rozsnyay* Kálmán, a terjedelmes patikus. A színészekkel, a színpaddal való közösséget a „Szíriusz” pecsételte meg: egy szindarab, amelyet az aradi színházban elő is adtak.

A színészek ezt a nagy együltörzést most azzal honorálták, hogy megválasztották képviselőnek. S az ő mandátumának nem árt a politika. Fő fog menni Pesire a színészkongresszusra, hogy megismerje a bohémek ezer baját, a színészek sok újított sebéit. És mivelhogy gyógyszerész: talán talál is orvosságot ezekre a bajokra és fiaszromot a sebekre.

Kis kalandor Aradon.

(Az amerikai ut vége.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3

Traján János tizenegy éves lugosi iskolás fiu, dacára fiatal korának, hírneves és gazdag ember akar lenni. Mindenképpen akarja főzni iskolástársait, akikben szerinte nincsen vér, mert nem tudják megérteni az ő nagytervő terveit. Az ökönyi szöszeke fiu, mióta a betűvetés és az olvasás mesterségét megtanulta, nagy lelkesedéssel olvasgatta Robinson Kruse élettörténetét és boldog volt, ha néha néha olyan lap került a kezébe, amelyben Amerikába kivándorolt és ott milliókat szerzett emberekről volt szó. Ilyenkor rózsás terveket szőtt kis koponyájában és biztatta társait, hogy menjenek ki vele Amerikába.

— Ott beállunk egy cikuszba, megtanulunk lovagolni, azután veszünk lovakat, elmegyünk az aranymezőkre, találunk ötvenezer forintot és milliószok leszünk.

Igy magyarázta gyönyörű tervét Traján János, de miathogy egyik iskolatársa sem volt hajlandó az amerikai aranymezőn ötvenezer forintot találni, elhatározta, hogy ő maga fogja végrehajtani kalendos tervét. De ehhez nem volt elég az az ötvenezer forint, amely csak az Amerikába érkezés után lett volna esedékes. Traján Jánosnak van annyi földrajzi tudása, hogy Amerika Lugostól legalább is olyan messze van, mint Lugos Budapesttől. Az uthoz tehát pénz is kellett, legkevesebb tíz forint. És hogy milyen ügyes fiatalember a kis Traján János, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy teljes kilencven forint birtokába jutott. Igaz ugyan, hogy azért a pénzszerzési módért, amit kieszelt, nem fog kitűnőt kapni az iskolában, de ezzel Traján János törődik a legkevesebbet.

A jövő milliószok ugyanis kölcsönt vett az apjától, Traján Demetertől — ennek tudta nélkül. Tegnapiótt, amikor az öreg Traján nem volt odahaza, a fiatal Traján feltörte az apja fiókját és kilencven forintot elvitt belőle. Azután másodosztályu jegyet váltott a temesvári gyorvonatra, Temesvárról pedig Aradra zónázott, a változtatóság kedvéért — első osztályon. Ide érkezvén, már csak ötven forintja maradt, de vigasztalódott, mert nagyon jól tudta, hogy Aradtól már csak egy macskagérés Amerika.

Közben azonban az öreg Traján észrevette előbb a kilencven forintnak, azután a kis Trajának eltűnését és természetesen nem várta be, amíg János fia az aranymezőkre érve kamatostul visszaküldi neki a pénzt, hanem sürgönyözött a temesvári és az aradi rendőrségnek a fiu elfogatása iránt.

Ez Aradon meg is történt. Traján Jánost épen akkor fogta el a rendőrség, amikor az Amerikába vezető Arad Csacádi Vasútra akart felszállni.

A Traján Demeter, akit a rendőrség értsített fiának kértkerültéről, ma Aradra érkezett és átvette a kis szökevényt, aki könyörögvé kért bocsánatot apjától, ezerszer is ígéretet téve, hogy csak akkor megy majd Amerikába, ha — nagykoru lesz. Addig azonban sok viz fog lefolyni a Maroson.

MULATSÁGOK.

(=) A vasárnapi teazsur. E szezonban utolsó teazsurjót rendezel vasárnap délután öt órakor az aradi Polgári Jótékony Négyelet. Ez alkalommal érdekes újítással lép meg a jótékony hölgyekből alakult agilis rendezőbizottság a zsúr férfi vendégeit. Kártyaszatlokat terite-

nek fel, ahol az urak egész délután kártyáznak. A zsuron csekély két korona belépő díjért teában, hideg ételekben és katonazenében lesz része a közönségnek.

(=) Az aradi főreáliskola ténemultségának rendező bizottsága hálas köszönetét fejezi ki az alábbi szíves felülfizetésekért. A mu'atságon felülfizettek: Dománszky Raymund 18 korona, Pap I. János 10 korona, Institeris Kálmán 10 korona, Fábián László 10 korona, Gázgyár 10 korona, Dietrich Albert 8 korona, Barabás Béla dr. 8 korona, M. M. 8 korona 51 fillér, Stankovits Miklós 6 korona, Fabián Lajos dr. 5 korona, Maffey Géza 5 korona, Jancsovicz Ferenc 3 korona, Abrai Lajos 3 korona, Barthel Ernő 3 korona, N. N. 2 korona, Várfalvy Antalné 2 korona, Fischer Józsefné 2 korona, Uferbach Jenő 2 korona, Ungár Armin 2 korona, Scholcz Róbert 2 korona, Sarmezey Antal 2 korona, John Jenakie 1 korona, G. M. 1 korona. Összesen 123 korona 51 fillér.

(=) Az Acsev. vonatkísérők által rendezett táncvigalom alkalmával a felülfizetők névsorába tévesen belekerült Jakabffy László helyett Fábián László 10 koronát, Molnár Jakab helyett Kovács Jakab 4 koronát fizetett felül.

(=) A szegénytanulók báljának jövedelme Klempa Kálmánné századosné és özv. dr. Verzár Gyuláné 10—10 koronás adományaikkal együtt 2662 kor. 8 fill. Az adományokat közönségre rendezőség.

Pestmegye autonomiáját felfüggesztették.

Beniczky alispán nyugdíjazása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 3

Pestmegye székházában ma délelőtt váratlan esemény történt: Rudnay Béla királyi biztos felfüggesztette a vármegye autonomiáját, ugyanakkor Beniczky Lajos alispánt nyugdíjaztatása elintézéséig szabadságot és helyébe nyomban Csapó Loránt pomázi főszolgabíró ültette.

A királyi biztos délelőtt fél tizenegy órakor jött a vármegyeházára Csapó Loránt pomázi főszolgabíró kíséretében. Egyenesen a főispáni hivatalba ment, ahol akkor már Buth Károly miniszteri tanácsos, Gersich és Beniczky rendőrfelügyelők vártak rá.

A királyi biztos kíséretével csakhamar átment Beniczky Lajos alispánhoz, a kihez behívatta Mátyusz Károly alispáni titkárt is, és kérte őt, hogy a tisztikar többi tagjait szólítsa be a szobába. Rudnay Béla az összegyűlt tisztviselőkhöz a következő beszédet intézte:

— Tisztelt uraim! Mély sajnálattal kell kijelentem, hogy azok a kísérleteim, melyek a vármegyei közigazgatás és vármegyei tisztviselői kar helyzetének szanálására irányultak, nem vezettek a kellő eredményhez. Hogy tehát a vármegye közönségének érdekeit megóvjam, a közigazgatás zavartalan menetét biztosítsam és a vármegyei tisztviselői helyzetét megkönnyítsem: teljhatalmu királyi biztos jogomnál fogva Pestvármegye törvényhatóságának autonomiáját ezennel felfüggesztem és az erre vonatkozó rendeletem fölolvására fölkérem Buth Károly miniszteri osztálytanácsos urat.

Rudnay erre a következő rendeletet adta át Buth Károlynak fölolvadás végett:

A felfüggesztő zendelet.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségének Budapestben.

En Rudnay Béla, ő cs. és ap. királyi felségének folyó évi február 15-én Pestmegyéhez intézett legfelsőbb királyi leiratával neve-

vezett vármegyére nézve legkegyelmesebben kinevezett teljes hatalmu királyi biztos, e vármegye törvényhatósági bizottságának működését az 1886. évi XXI. t. c. 21. szakaszában biztosított hatósági jogoknak gyakorlása tekintetében ezennel felfüggesztem és az idézett törvénycikk II. és III. fejezetében körülírt jogok gyakorlását saját hatáskörömben átveszem.

Ezen rendelkezés indító oka a következők:

A vármegye törvényhatósági bizottságának 1905. június 20-án tartott közgyűlése a vármegye tisztviselői és előljáróságait az önként fizetett adók elfogadásától és a királyi előhivatalokba való beszállításától, továbbá az önként jelentkező ujoncok tényleges kiállításától eltiltotta, noha ezen határozata a belügyminiszter határozatával ismételtelen megsemmisített, ezen határozatát főtartotta és megismételte s ebből kifolyólag az állam létérdekeit támadta meg.

A törvényhatósági bizottság ellenszegülése a vármegye közönségét és tisztikarát oly mérvben fölzigatta, hogy a törvényesen kinevezett főispán eskütételének, majd az eskütétel helyettesített főispán működésének a tisztikar ellenszegült és úgy a törvényhatósági bizottság, mint részben ennek kényszere folytán, a tisztikar a törvénytelenégek egész sorozatát követte el. Az ellenállással az állam nélkülözhetetlen anyagi biztosítékai, a véderő kiegészítése és az állam biztonsága törvényellenesen lettek veszélyeztetve. A törvényhatósági bizottság ellenszegülése már oly mérvet öltött, hogy az ajtók eltorlaszolásával megakadályozta a főispánnak a közgyűlési terembe való bejvetelét, majd a következő közgyűlésen a főispán megvédésére fegyveres erő alkalmazását tette szükségessé. Midőn ezen közgyűlést a főispán bezárta, ezen tényét kihirdette s ennek kihirdetését a vármegye alispánja ismételte: a törvényhatósági bizottság tagjainak egy része akkor egy magánhelyiségbe vonult és ott törvénytelenül összehívott és tárgysorozat nélkül gyűlést tartott s ezen a gyűlésen az ellenszegülő tisztviselői anyagi támogatására tíz százalékos pótdó kiutalását határozta el. Ezen határozat a magyar királyi belügyminiszter által semmisnek lett kijelentve Ennek dacára a törvényhatósági bizottság egyes tagjainak kényszere folytán a jelzett tíz százalékos pótdó a községektől és magánosoktól nemcsak szedve lett, de állandó agitációval ennek befizetésére a vármegye közönsége még fokozottabb mértékben szorított.

Mind ezek után, midőn királyi biztos működésemet megkezdtém, méltányolva a tisztviselői hazafias aggodalmait és kényszerhelyzetét, egyik első intézkedésem a törvényhatósági közgyűlés elhalasztása és ezzel a tisztviselői és a vármegye azon érdeke volt, hogy a békés kibontakozásra időt nyerjek. Vártam, mert reméltem, hogy a vármegye vezetői az utolsó órában megmennek a tisztviselőket a súlyos helyzetből. A tisztviselői megmentésére senkiszem vállalkozott, a romboló szenvedélyek nem csillapultak. A törvényhatósági bizottság vezető elemei nem hagytak föl az ellenszegülésre való izgatással, hogy az ellenállásba sodort tisztikar visszatérhessen rendeltetése céljához, a nyugodt közérdekű munkához.

Sajnos, csalódtam, mert az ellenállásra való izgatás és kényszerítés még erősebb lett. Azok a tisztviselői is, akik még nem mondtak le, beadták lemondásukat és a vármegyei ellenállás vezetője nyilvánosan ke-

gyetlenül megfenyegetett két szolgabíró, hogy ha nem mondanak le március 1-én, akkor nem ad nekik fizetést. Az anarchia előjelei bekeverték. Egy főszolgabíró lezárta hivatalát, kizárta abból összes személyzetét és velük együtt megszüntette a hivatalos munkát.

Mínt hogy minden kétséget kizárólag igazolva lett, hogy legemberiebb, legjobb szándékaim tekintetbe véve nem lettek, igazolva látszik, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlés összehívása a kívánt békés megoldást nemcsak lehetővé nem teszi, de a vármegyét újabb céltalan izgalmaknak teszi ki, a tisztviselőket végromlásba dönti és mínt hogy a törvényhatósági közgyűléssel minden kísérletezés céltalannak látszik és a céltalan küzdelemben a vármegye adminisztrációja, egyes vidékek mezőgazdasága és az egész vármegye közérdeke nagy veszélynek tételenek ki: a a felfüggesztést elrendelni kötelességem volt.

Végül a leirat Beniczky Lajos alispán nyugdíjazásáról és Csapó Loránt pestmegyei főszolgabírónak alispán helyettesé váló kinevezéséről intézkedik.

Rudnay beszéde.

A rendelet fölolvadása után Rudnay Béla királyi biztos beszédet intézett az egybegyűltekhöz, amelyben kifejtette, hogy a vármegye renitenciája kényszerítette őt az autonómia felfüggesztésére. Majd Beniczky Lajos alispánhoz fordult s kiemelve érdemeit, tudatta vele, hogy nyugdíjazás iránti kérvényét el fogja intézni, addig is megromgált egészségére való tekintettel, szabadságot ölt. Végül előadta, hogy mindenféle keresett megfelelő embert az alispáni teendők elvégzésére s Csapó Loránt pomázi főszolgabíró hosszas rábeszélés után el is vállalta az alispán-helyettesi állást.

Csapó Loránt ezután nyomban letette a hivatali esküt s átvette a hivatali Beniczkytől.

Az új alispán.

Csapó Loránt az újságrók előtt úgy nyilatkozott, hogy ő tisztán a kényszer hatása alatt és hazafiaságból vállalta a tisztséget. Elmondta, hogy ő a királyi biztos előtt először megtagadta a kínált állás elfogadását, Rudnay azonban írásbeli rendeletet mutatott fel, hogy a megtagadást ellenszegülésnek veszi. Csapó erre megadta magát, miután garanciákat kapott arra nézve, hogy ő tisztársainak jó szolgálatokat tehet s megkíméli a vármegyét attól, hogy idegen ember üljön a megyei közigazgatás élére.

— Követ csak az dobjon rám, — így végezte Csapó — aki látja, hogy hazafiatlanul fogok cselekedni.

Csapó különben a Ferenc József-rend lovagja s e kitüntetés a vármegye területén kifejtett magyarosítási törekvéseiért kapta.

Csapó Loránt bemutatkozása.

Az új helyettes-alispán mindjárt a hivatal elfoglalása után a következő táviratot intézte a megyei főszolgabírákhoz, illetve a rendezett tanácsu városok polgármestereihez:

Beniczky alispán gyengékedésére hivatkozva szabadságot kért a királyi biztostól, ki azt engedélyezte és az alispáni hivatal vezetésével oly kijelentéssel, hogy vonakodásomat ellenszegülésnek veszi, engem bizott meg. Hazafias érzéssel a vármegye érdekét szem előtt tartva, minden törekvésem tisztviselőiársaim valamint a községi jegyzői kar érdekét megvédeni. Kérem jóakaratu támogatásodat és szolgabíráid egész és járási tisztikarod támogatását és a községi előljáróságoknak sürgönyöm tartalmáról való értesítését.

Csapó.

Az új alispán még délelőtt *Beniczky* Lajos és *Buti* Károly kíséretében megjelent a vármegye ügyészi hivatalában. *Zlinszky* János dr. és *Székely* György dr. voltak a hivatalban, akikkel Csapó jó barátságban volt a mai napig. Csapó üdvözölte az ügyészeket és kezét nyújtotta feléjük. *Zlinszky* zsebredugta mind a két kezét és elnézett Csapó feje fölé, *Székely* pedig hátat fordított neki. Az új alispánt kellemtelenül érintette ez a fogadás és *Beniczky*hez fordulva így szólt:

— Kérlek Lajos bátyám, az urak ugylát-szik nem tudják, hogy én csak a kényszernek engedve vállalkoztam.

— Lajos bátyám — felelte erre *Zlinszky*, Csapó mentegetődzését félbeszakítva és szintén *Beniczky*hez intézve szavalt, — légy kegyes és mondd meg Csapó urnak, hogy ő engedhetett a kényszernek, engem azonban senkisék kényszeríthet arra, hogy kezet fogjak vele.

Csapó erre vállat vont, majd megkezdődött a hivatal átadása. A többi hivatalban Csapó, okiiva az ügyészi hivatalban történt fogadásán, nem nyújtott kezet a megyei tisztviselőknél.

Pestvármegye székházán nagy izgatottság uralkodik. Hír szerint *Rudnay* azt is kijelentette a tisztviselőknél, hogy negyvenöt órai meggondolási időt ad nekik arra, hajlandók-e az alispán alatt tovább szolgálni? Ha megtagadják az engedelmséget, elmozdítja őket és bűnvádi följelentést is tesz ellenük.

Nem lesz új regattaegylet.

(A Tornaegylet evezősei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 3.

Az evezős sport nagyszámu aradi hívei körében — amint azt több ízben megirtuk — mozgalom indult meg egy új evezős-egylet alakítása iránt. Egy tiztagu szervező-bizottság a célból tárgyalásokat kezdett az *Aradi Tornaegyesület* kiküldötteivel az egyesület hajóparkjának és csónakházának megvétele dolgában. A tárgyalások tudvalevőleg nem vezettek eredményre, mert a Tornaegyesület evezős osztályának felszerelését 6500 koronán alul nem volt hajlandó eladni, az új regatta-egylet alapításán fáradozók pedig csak 4000 koronát ajánlhattak érte.

Az Aradi Tornaegyesület választmánya február 17-én tartott ülésén erre azt a határozatot hozta, hogy egyelőre még főtartja az eladásra vonatkozó ajánlatát. De elvárja a választmány, hogy a szervező-bizottság rövidesen közölje az egyesülettel, vajjon átveszi-e a hajófelszerelést 6500 koronáért vagy sem?

A szervező-bizottság nevében *Ausztierosil* László dr. most adta meg a végleges választ az adásvétel dolgában. *Steinitzer* Pál dr. tornaegyesületi alelnökhöz intézett levelében értesíti az egyesületet, hogy a szervező bizottság nem adhatja meg a felszerelésért kért összeget és mivel az újonnan alakuló regatta-egylet alapfeltétele az volt, hogy megszerezhetik a Tornaegyesület evezős-osztályának tulajdonát képező hajó parkot, a tervezett egylet alakításától elállanak.

Miután az evezős-osztályt az adásvétel meghlusulása folytán a Tornaegyesület továbbra is főtartja, az új egylet alakításán fáradozók akik nagyrészt amugy is tagjai a Tornaegyesületnek, a jövőben az eddig is szép eredményel működött evezős-osztály keretében üzhetik a testedző regatta-sportot.

Farsang utólja.

Hushagyó kedde beleszorult a farsang minden jókedve, csapongó bohósága, tréfája. Akárcsak a nizzai Karnevalon, hangos nép nyüzsgött este az utcán s a kacagók tömegében egymásra bukkantak föl az álarcosok. Egy egy ötletes maszkásnak tapsokban ad elismerést a farsang vig közönsége. Egyszerre a kacagást általános bámulat váltja föl: új csapat álarcos jön. Mindegyik azzal biztosította magának a hatást, hogy a legjobb barátjának az arcát vette föl álarcul. Vezet a menetben

egy komoly férfi. *Vajda* Istvánnak néznek, ha a járása el nem árulná *Fényes* Dezsőt, a ki *Vajdával* válvetve működik Arad közvilágításának fejlesztésén. Ejjen! Bravó!

S jön a másik: *Gebhart* Pistát maszkirozza

kenyerestarsa az üvegben, porcellánban és majolikában: *Szabó* Albert. A szeretetnek ez a meghatározó kifejezése valósággal lázba őrjui a tomboló népet.

Helyet, helyet. Most jön az attrakció. Hát ez ki?

Vajjon *Tenner* Lajos e az, a ki így lelke sedik az automobil-omnibuszért? Nem, ez *Rudas* Samu, a vele rokon érzésű benzin apostol. Ugy látszik, azt akarta vele kimutatni, hogy milyen rosszul festene, ha *Tenner* Lajos is automobilokat akarna tervezni.

Az aradi ügyvédek és az igazságügyminiszter.

(A kamara jelentése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 3.

Az aradi ügyvédi kamara tagjai ma *Szalay* Károly elnöklete alatt előértekezletet tartottak, hogy a kamara titkár tudomására hozzák azon sérelmeiket és panaszait, amelyeket a kamara évi jelentésébe fölvetetni óhajtanak. A mai értekezlet azonban, bár ennek a rendeltetésének is megfelelt, sokkal behatóbban és élénkebben foglalkozott azzal a politikai vonatkozású kérdéssel, hogy fölterjessze-e a kamara múlt évi jelentését az igazságügyminiszterhez vagy sem? A döntés joga ebben a kérdésben a kamara közgyűlését illetvén, a mai tanácskozás inkább eszmecsere jellegével bírt, amelyen az a vélemény alakult ki, hogy a kamara befoglalja ugyan a jogszolgáltatás terén tapasztalt sérelmeket jelentésébe, de a jelentést nem terjeszti föl a miniszternek.

Az értekezlet lefolyásáról az alábbi tudósítást adjuk:

Szalay Károly elnök megnyitóját után *Schütz* Henrik dr. kamara titkár előadta, hogy miután az évi jelentést a közgyűlés állapítja meg és ennek jogkörébe tartozik a döntés arról is, hogy bemutassák-e a jelentést az igazságügyminiszternek, a mai értekezlet e kérdéssel ne foglalkozzék. Az értekezlet szorítkozzon arra, hogy a kartársak sorolják fel panaszait és sérelmeiket, amelyeket ő azután jelentésébe befoglal.

Páris Lajos dr. kifejtette, hogy miután a jelenlegi kormány nem alkotmányos és nem parlamentáris, a közgyűlés előreláthatólag a jelentés fölterjesztésének mellőzését fogja elhatározni és így tárgyaltalan szoknak a sérelmeknek a felsorolása, amelyeknek orvoslását az igazságügyi ügyvivőtől, mint nem alkotmányos minisztertől az ügyvédi kamara amugy sem fogja kérni. De szükségtelen a panaszok előadása és a jelentés fölterjesztése már azért is, mert az ügyvédi rendtartás 32. szakasza nem írja elő kötelezőleg a fölterjesztést.

Müle Lajos dr. közölte az értekezlettel, hogy a közgyűlésen indítványt fog tenni, mely szerint a kamara a jelenlegi alkotmányellenes kormány igazságügyminiszteréhez — akinek része van az országgyűlés szétkergetésében, a sajtó- és szólásszabadság megszorításában — sérelmei orvoslását kérő jelentést nem terjeszt föl. Bár köztudomású — folytatta *Müle* dr. — hogy politikámat nem szabom az *Aradi Közlöny* politikája után, mégis ki kell jelentenem, hogy e lap mai számában vezető helyen nagyon talpraesett és helyes cikket közöl, melyben részünkről a passzív rezisztenciát elgyengülésnek tartja és igen helyesen azt mondja, hogy mi, mint jogászok, mint az igazságügy őrei értesítjük meg a miniszterrel, hogy olyan téren mozog az alkotmányosság szempontjából, amelyen vele szemben föl vagyunk mentve az érintkezés főtartás alól.

Vajda István dr. nézete szerint a kamara nem politikai testület és bár első sorban az ügyvédek vannak kötelezve politikai állásfoglalásra és az alkotmány megvédésére, mégis a kamarától távol kell tartani a politikát. Panaszainkat már csak azért is bele kell venni a jelentésbe, mert mihamarabb jöhet egy alkotmányos kormány és annak igazságügyminisztere, nem ismervén bajainkat, nem is orvosolhatja azokat! *Steinitzer* Pál dr. megtoldotta *Müle* indítványát, amennyiben javasolta, a kamara kérje meg az igazságügyminisztert, hogy az alkotmá

nyos rendnek mielőbbi helyreállításán közreműködjék.

Köpf János dr. szükségesnek tartja a panaszok összegyűjtését, akár fölterjesztik a jelentést az igazságügyminiszterhez, akár nem. Szükséges ez azért is, mert a nagyváradi ítélőtáblai elnök rendszerint orvosolja a panaszolt sérelmeket. Így például tarthatatlan a végrehajtási ügyeknek másodfoku elintézése, mely a nagyváradi táblánál rendszerre vált.

Az értekezlet azzal ért véget, hogy Schütz Henrik dr. titkár elkészíti a jelentést, melynek további sorsáról a kamara közgyűlése fog dönteni.

Az értekezleten Szalay Károly elnöklete alatt jelen voltak: Schütz Henrik titkár, Avarffy Ferenc, Köpf János dr., Mülek Lajos dr., Páris Lajos, Radó Károly dr., Steinitzer Pál dr., Szalay Arnold dr., Vajda István dr.

Elítelt városi hivatalnok.

(Hat havi börtön.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3

Janszky Ödön, Aradváros nyugdíjazott hivatalnok, hivatalán kívül még azzal is foglalkozott, hogy egy budapesti gazdasági gépgyár áruira ügynöki minőségben szerzett vevőket Aradon és a környéken. Ezelőtt mintegy másfél esztendővel sikerült is eladnia egy értékesebb cséplőgépet Kotzó Pál gépgyáros raktárából Schwager György ujanáti lakosnak. Az alkut úgy kötötték meg, hogy Schwager, aki jómódu gazda, a vételárát 1400 koronás félévi részletekben törleszti le.

Schwager az első részletet pontosan le is fizette. A második részlet fizetésekor Schwager épen benjárván Aradon, felkereste Janszkyt, akit arra kért, hogy töltsen ki helyette a pénzeslevél fedelére irandó bankjegy megjelöléseket. Janszky erre azt válaszolta, hogy kár ilyen-mivel bajlódni, ő most ugyanis felutazik Pestre, majd felelőre a pénzt. Ebbe a gyanútlan Schwager bele is egyezett s át adván az 1400 koronát Janszkyknak, a teljesített köteleesség tudatában ment haza Ujanátra.

Néhány nap múlva azonban kellemetlen meglepetés érte. Levelet kapott Kotzó Páltól, hogy posta fordultával küldje be az 1400 koronát, mert különben az egész összeget, amelylyel tartozik, peresíteni fogják. Schwager azonnal írt Budapestre, hogy ő elküldte Janszkyval a pénzt, de erre azt a választ kapta, hogy ott nem tudnak az egész dologról, mert Janszky nem fizetett.

A megijedt gazda lóhalálban sietett Aradra, ahol felkereste Janszkyt és kérdőre vonta, hogy hol a pénz. Ez őtől-batolt, később azonban bevallotta, hogy a pénzt nem juttatta el rendeltetése helyére, hanem saját céljaira fordította.

Schwager György, akinek — bár ez csak nagy kinal-bajjal sikerült, — még egyszer le kellett fizetnie az 1400 koronát sikkasztás büntette miatt feljelentést tett Janszky ellen, akit az aradi kir. törvényszék most egy esztendeje el is ítél hat hónapi börtönre. Janszky ugyan azzal védekezett, hogy ő az 1400 koronát csak kölcsönként kapta, ezt az állítását azonban a bizonyítási eljárásadatai megcáfolták.

Janszky felebbezése folytán a napokban hozta meg ez ügyben a nagyváradi királyi tábla az ítéletet, mely az elsőbíróságét indokálnál fogva megerősíti. Ma hirdette ki az aradi kir. törvényszék Janszky előtt a táblai határozatot, amely ellen a vádlott a Kúriához fordult jogorvoslattal.

Politikai levelek.

Ujoncozás — választás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 3

Az új miniszterek kinevezését a hivatalos lap valószínűleg csak csütörtökön fogja közölni. Hivatali esküjüket pedig másnap teszik le a király kezébe.

Ma is több vezetőpolitikus nyilatkozott a helyzetről és míg Kristóffy belügyminiszter az általános választójogban keresi a kibontakozás eszközeit, addig Tisza István gróf ma is a Deák-politikához való visszatérésben látja a kibontakozáshoz vezető utat.

Ujoncozás — mozgósítással.

Egy ellenzéki könyvatos állítólag beavatott forrásból azt a hírt közli, hogy a kormány március végén mozgósítás útján ujoncoztatni fog.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök állítólag legutóbbi bécsi útja alkalmával kapta meg erre a meghatalmazást a királytól. A szükséges előintézkedések már meg is történtek és a hadkiegészítő parancsnokságok már a jelzett irányban dolgoznak is.

Kristóffy a kibontakozásról.

Kristóffy József belügyminiszter, a németbogsáni kerület volt országgyűlési képviselője, a politikai lappá alakult *Bogsaner Zeitung* ba politikai cikket írt, melyből közöljük az alábbi részt:

A magyar állam demokratikus átalakításának eszméje a szociális igazságot áhító új század korszellemének szülöttje. En csak tolmácsa voltam a fölismerésnek, szerény hírnöke a harenak attól a naptól kezdve, melyen én az általános választói jogot hangoztattam. A súlyos helyzet dacára is remegés nélkül nézünk a jövő elé, mert minden zavarnak szülőke egyedül és kizárólag a szűk választói jog, mely a parlamentet képtelenné tette arra, hogy a nép millióinak érdekeit fölfogja, hogy magát a nemzeti hiúság politikájától is fölzsabadítsa és egész tevékenységét a szűk és százezer számra kivándorló véreink sorsának javítására fordítsa. A békéhez való visszatérés, a korona és a parlament állandó harmoniája, de a magyar államnak fölvirágoztatása is csak egyedül az általános választói jog útján lesz elérhető.

Nyílt levelek.

A közeli napokban következik néhány érdekes nyílt levél. Első sorban elutazásuk előtt Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf irnak nyílt levelet, amelyekben bejelentik azt is, hogy milyen célból utaznak külföldre.

Nem csekély érdeklődésre tarthat ma számot Polónyi Géza és Ugron Gábor nyílt levele. Ugron most fogja igazolni az ő kilépését a vezérő-bizottságból.

Mikor lesz a választás?

A politikai világot ismét nagyon izgatják a kormány tervei. Erre nézve a tájékoztatatlanság a legtökéletesebb. A kormányhoz legközelebb álló emberek is alig tudnák megmondani például, hogy lesz-e választás és ha lesz, hát mikor lesz?

Csillaghy György minap több barátja előtt úgy nyilatkozott, hogy az ő értesü-

lése szerint ebben az esztendőben aligha lesz választás. A P. Ll. és N. Fr. Pr. ma egyhanguan azt írják, hogy korai még a kérdéstről beszélni, viszont mások, az ellenzéken biznak a választások kiírásában s abból, hogy a királyi és a kormánybiztosok a legerélyesebb rendszabályokat alkalmazzák a törvényhatóságokkal szemben, azt kombinálják, hogy ez a választásoknak szól.

Erre magyarázzák azt is, hogy Rudnay Béla királyi biztos a mai napon fel függesztette Pestvármegye autonómiáját.

SZTRÁJK.

(Az ügyvédjelöltek munkaszünetelése.)

Arad, március 3.

Az ügyvédjelölt-sztrájkra vonatkozólag az aradi rendőrség minden intézkedést megtett, hogy a zavargásokat megakadályozza. El céliből Sarlot Domoikos főkapitány ma a következő hirdetményt bocsáj-totta ki:

Hirdetmény.

Hivatalos kötelességemből kifolyólag értesitem a sztrájkba lépő ügyvédjelölt urakat, hogy kerüljenek mindennemű zavargást. Figyelmeztetem őket, hogy az utcákon

1. Tilos paragrafusokkal dobálózni.
2. Tilos a következő sztrájkra ingerlő nótákkal dalolni: „Perelj uram, perőidődel!”
3. Tilos egyáltalában minden nóta, tehát az expenznóta is.

Az ezen tilalom ellen vétők a nagyméltóságú belügyminiszter ur ismeretlen számú, de legközelebb kibocsájtandó rendelete alapján büntetettnek.

Sarlot s. k.
főkapitány.

Schmitt Sándor dr., a sztrájkolók vezere ma terjesztette a munkaadók bizottsága elé az ügyvédjelöltek követeléseit, melyeket az alábbiakban ismer-tetünk:

1. Az ügyvédjelöltek felmenttetnek a bélyegnyalás alul Miután illő, hogy az ügyvédjelölt minden felmentés után kellő jutalomban részesüljön, e felmentésért is minden bojtárnak 20 korona napidíj fizetendő.
2. Az irodai órák aként szabályozandók, hogy míg délelőtt 9-től 12-ig a principalis végzi a munkát, 3-tól 6-ig az ügyvédjelölt szorakozhassék.
3. Miután tudvalevő, hogy az ügyvédeknek minden kereset jövedelmet hajt, illő, hogy ebben a jelöltek is részesedjenek. Miután nyilvánvaló, hogy a jelölt fizetése is kereset, — az ügyvédek kötelesek ezért a keresetért is megfelelő díjazásban részesíteni bojtárjukat.
4. És egyáltalában: le a vagyonos osztályyal?

Hir szerint a negyedik pont az, amelyet a munkaadók nem akarnak elfogadni. Az ügyvédjelöltek makacsság folytán ma felejték sztrájk anyájukat a Diana fürdőben, ahol most mossák a kezeiket. Zuber Andor, a békéltető bizottság elnöke estefelé el is ment a sztrájkanyára, ahol a jelöltek igen alkeseredett hangulatban találta. Schmitt Sándor dr. éppen a fürdő egyik női alkalmazottjának nyakába borulva zokogott es hangosan kiabálta:

— Ne legyen olyan makacs! Utálom a makac-ságot, ha más alkalmazza velem szemben!

Zubort mélyen meghatotta ez a jelenet, de mielőtt szóhoz jutott volna, a sztrájkanyán megjelent a szabók küldöttsége, hogy a sztrájkolókat kiltartásra buzdítsa. Schmitt Sándor erre keserűen kiáltotta a fentemített hölgynek:

— Kitarssam? Honnan vegyek én annyi pénzt, mikor sztrájkolok?!

A szabók küldöttsége a jó alkalom felhasználásával egy kis kecsi számlát osztott szét az ügyvédjelöltek között, akik a nagylelkű támogatást halásan megköszönték. Az egyik sztrájkoló számlája kiegyen-

litésüil 40 felszólító levelet adott át a küldöttség vezetőjének — a 2 korona 85 fillér, — amelyekben sürgős távozásra szólította fel őket. Ez meg is történt.

Ezalatt a sztrájknyán levő jelöltek egy része vacsorát hozatott egyik közeli vendéglőből s miután azt bekebelezte, a vendéglősnek költségjegyzéket küldött a bekebelezés foganatosságáért, ezzel egyenlítően ki a vacsoraszámát. Még a késő esti órákban is ott voltak a jelöltek a sztrájknyán, s a járőrök közlése szerint a következő nőt dalolták:

En a Vajdát nem bánom,
Csak Steinhardtot sajnálom,
Ladiladilom!

A tudósításért minden felelősséget elvállal

—zab.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Fecskéfészék, operett. Este: Jericho falai, színmű. (Páros bérlet.)
Hétfő: Yvonne de Treville hangversenye. Egy kis vihar, A szikra, egyfelvonásos vigjáték. (Páros bérletszűnet. Főlemelt helyekkel.)
Kedd: A párbaj, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Hogy kell hódítani? Bemutató előadás Harmath Józsa főléptével. A bíró. Az almafa, egyfelvonásos vigjáték. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Diákszerelm, operett. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Diákszerelm, operett. (Páros bérlet.)
Szombat: Diákszerelm, operett. (Páratlanbérlet)

Yvonne de Treville.

— Faust. —

A bájos Yvonne ma Gounod mester remekében, a Faust-ban folyatta vendéglátását. Margit szerepét énekelte, nagy gyönyörűségére annak a konzervatív többségnek, mely még mindig a megnyugtató, szimétriás zenét s az érzelmes áriákat kedveli.

Bár a szerep tulajdonképpen nem az ő egyéniségének való, melyvel sokkal inkább kvadrál a pezsgő gall vér nyugtalan pajzansága, mint a szűzi tisztaság szemlesütő tartózkodása, mégis igaz és őszinte sikert aratott. S ehhez a sikerhez is a hangja juttatta, amelynek olvadékonny légysága mindenkivel feleltette a szerepbeli rokokotalanságot. Mai fellépése alkalomával nem a koloratura bravurkodásait, hanem az énekbéli finomságok gondos részletmunkáját volt alkalmunk megcsodálni. A kerti jelenésben teljes mértékben bontakozott ki hangjának egész tüneményes szépsége, hogy diadallal vegyen meg minden szívet. Amit itt produkált, az maga volt az énekbéli tökéletesség.

Faustot az indisponált Déri helyett a Temesvárról áthozatott Bejczy György énekelte, a ki viszont igen jól volt disponálva. Tömör érces tenorja szépen érvényesült. Ladislav-nak is jónapja volt. Hangja kellemes és hajlékony maradt a felső regiszterben is. Hunyady ellenében ma kissé szintelenül énekelte. Fenyvesi Margit és Zalay Margit is iparkodtak a legjobbat nyújtani, de csak az előbbinek sikerült.

A mai előadást különben váratlan, de nem éppen szokatlan meglepetés érte. Déri közbejött rekedtsége miatt, hirtelen lemondta a szerepet. Sok izgalom után sikerült a vállalkozó szellemű Bejczyt Temesvárról előtelefonálni. Ezzel tudjuk, hogy nem a tenoristák ismert primadonnáskodása tartotta távol Dérit, hanem a gégehurut. Vannak azonban, akik azt is vélik tudni, hogy ez egy kis józan profilaxszissal elkerülhető lett volna. De ha úgy, akkor kár a direktort a bizonytalanság esélyeinek kitenni az ezerkoronás vendéglátás napjaiban.

Prohászka László dr.

* Aradi urnó vigjátéka. A Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztályának egyfelvonásos színműpályázatán dicsérettel emelték ki a bírálók a *Hogy kell hódítani?* című rövid, de nagyon kedves kis vigjátékot, amelyet egyik bíráló meg is akart vétetni az irodalmi szakosztályllyal, Szendrey Mihály igazgató pedig — aki szintén bíráló volt — kijelentette, hogy ő előadja a darabot. Azóta kitűnt, hogy a kis vigjátéknak egy igen szellemes aradi urilasszony: Darányi Jánosné urnó a szerzője, aki nagyon kedves tárcáival már ismertté tette a nevét s egy ízben pályadíjat is nyert. Szendrey Mihálynak sikerült megszerezni a kis darab előadási jogát s a jövő hét szerdájára ki is tűzte előadásra, két másik egyfelvonásossal együtt. Fokozza e premier érdekességét, hogy Darányiné darabjának főszerepét — egy szerelmes falusi kisleányt — a közönségnek régi kedvence: Hepper Adalárdné Harmath Józsa urnó fogja játszani, aki a szerzőnő iránti szívesességéből lép fel ez alkalommal. Harmath Józsanak ez lesz a színpadtól való visszavonulása óta első fellépése.

* Diákszerelm. Ma jelentek meg a *Diákszerelm* (Jung-Heldelberg), Crenn, Lindau és Müllcker nagy operettjének bemutatóját hirdető alragaszok az itteni hirdető táblákon. A premier március hó 8-án, csütörtökön lesz s a darab egymásután négyszer kerül színre. A bemutató jegyeit szerda reggeltől árusítja a színházi pénztár.

* Mikor a karmester sztrájkol. *Zilahyékánál*, Debrecenben érdekes operetta-előadás volt tegnap — karmester nélkül. Az esetnek, mely élénk felhűnést és harsogó derűtséget keltett a közönség körében, az volt az előzménye, hogy a színházi bíróság valamely hibaért negyed havi gázsijának elvesztésére ítélte Huber Miksát, az Aradon ismert karmestert. Ezen a drakói ítéleten úgy felbőszült a karmester, hogy este, mikor az orchester pulpitusán meg kellett volna jelennie, el se ment a színházba. A zarva jutott igazgatóság sehogysem tudott a bajon segíteni s már-már ki akarták hirdetni, hogy a „Postás fiú és huga” előadása elmarad, mikor Polgár Sándornak, a társulat buffó komikusának mentő eszméje támadt. Felbőszött katonái egyenruhába (mert Debrecenben katonazenekar játszik a színházban) s felült a karmesteri pulpitusra azután — ám-bár az orchesterhez édes keveset ért, — markirozva végig dirigálta a darabot. A karmesteri pálcára nem ügyeltek sem a zenészek, sem a színészek s így az előadás lezajlott a közönség harsogó derűtsége köben, minden különösebb baj nélkül.

Farsang a börtben.

(A mulató Arad.)

— Az Aradi Közönség tudósítójától. —

Arad, március 3.

A farsang elmúlt, elvitte magával Karnevál herceg ő fensége — a Rivierára. Fújnak a böjti szelek, olyan élesen fújnak, hogy a még mindig mulatni vágyó emberiség a tánctermekekbe menekül előlük... Le roi est morte, vive le roi! A farsang elmúlt, éljenek a böjti mulatságok, amelyekből hangos volt ma éjszaka az egész város. Sok apró, kisebb cécón kívül három nagyszabású mulatság volt ma Aradon, amelyekről az alábbiakban számolunk be:

A vasas bál.

Negyedik báljukat rendezik az idén az aradi vaskereskedők és vaskereskedelmi alkalmazottak, ezutal is mint a *Magyar vaskereskedelmi alkalmazottak és tisztviselői nyugdíj-egyesületének* aradi fiókja. A bál minden részben fényesen sikerült s szép jelét adta, hogy a „vasasok bálja” mind újabb és újabb köröket tudott hódítani magának. A mulatságon megjelent a fiókegyesület elnöke, Kneffel Lajos, ugy-szintén Tedeschí Viktor, az Aradi Kereskedők Köre elnöke, akiket lelkes óvációkkal fogadtak.

Az első négyest hetven pár táncolta. A táncestély a Központi Szálló ujonnan átalakított nagytermében folyt le és elismert sikere dicséretére vált a vigalmi bizottságnak, amely Berta Béla fiókegyesületi alelnök vezetésével fáradozott. A mulatságon a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Kneffel Lajosné, Hacker Mórné, ifj. Barán Antalné, Hirschfeld Mórné, özv. Eich Jánosné, Berlinanger Józsefné, Molnár Istvánné, Bayer Györgyné, Stoll Emilné, Geller L. né, Moldován Györgyné, Kiszner Dzsóné, Gold Emilné, Herczeg Miksáné, Beck Józsefné, Berger Albertné, Szilágyi Józsefné, Bácskay Józsefné, Krizsán Jánosné, Csejtei Józsefné, Hammer Vilmosné, Hammer Zsigmondné, Csatlós Józsefné, Keresztes Jánosné, Téger Józsefné, Krebsz Károlyné, Erlich Józsefné (Dáva), özv. Rözner Edéné, Pölzl Miksáné, Keppich Zsigmondné, Deimel Lajosné, Kalmár Józsefné, ifj. Gántner Józsefné, Kvitschaia Henrikné, Szablóczky Jánosné, Menczer Gyuláné.

Lányok: Krebsz Amália, Bácskay Szidike, Bukovics Juliska, Csatlós Rozika, Csejtey Katicza, Erich Mariska, Erlich Gizella és Etelka, Flamm Lili, Gartner Rozika, Gyermek Lúcia, Hacker Valéria, Hirschfeld Eszti, Kalmár Aranka, Krausz Mariska, Krizsán Ilonka, Kovács Rózika, Kovács Annuska, Keresztes Margit, Landau Laura, Luy Jozefin, Moldován Judika, Schulck nővérek, Téger Margitka, Schwartz Jozefin és Irénke, Vikol Piroksa, Rosner Mariska, Rettenbacher Etelka, Szilágyi Ilonka.

Turista-piknik.

Ma folyt le az ipartestület teremben a *turista-piknik*, amely már hetekkel ezelőtt a szezon egyik legfényesebb mulatságának ígérkezett. A fíradhatlan rendezőség beváltotta a hozzá fűzött reményeket és olyan estélyt produkált, amelynek pártját alig találjuk az idén lezajlott mulatságok között. Az asztalok fényesen voltak terítve és enni inni volt — quantum satis. Pompásan sikerült a tombola és hogy teljes legyen a mulatság, képviselőválasztást is rendeztek „ex lexben”, amelynek azonban az is lehetett volna címe, hogy: nők az alkotmányban. Nőkre szavaztak ez egyszer az udvarias férfiak: a legjobb boszton-táncosnőre és megválasztották Steigerwald Böske kisasszonyt, aki úgy járta a bostont, hogy — jobban senki sem járta. A kisasszony a mandátumon kívül gyönyörű emléktárgyat is kapott jutalmul. A pompásan sikerült estély a kora hajnali órákig tartott, de meg lehet, hogy azokon túl is folytatódik.

A pikniken a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Fried Leoné, Hönig Frigyesné, Frank Pálné, Nagy Lajosné, özv. Merényi Frigyesné, Kulcsár Istvánné, Blaska Ernőné, özv. Szathmáry Edéné, Wirth Jánosné, Cziráky Alajosné, Brusman Kálmáné, Pataki Aurélné, Nagy Sándorné, Kalmár Arpadné, Tschenska Agostonné, Banffy Sándorné, Markovics Györgyné, Moldován Odönné, Bodnár Sándorné, Hajdu Jánosné, Almási T. Pálné, Nemes Lipótné, Galli Ferencné, Leopold Henrikné, özvegy Richter Jánosné, Korom Józsefné, Glück Józsefné, Schiffer Mátyásné, Wollák Józsefné, Tomastyik Jánosné, Hamar Mihályné, Petrik Jánosné, Borlódán Györgyné, Burgits Vilmosné, Szabó Györgyné, Herczeg Lászlóné, Radó Sándorné, Elekcs Sándorné, Petrik Jánosné, Steigerwald Alajosné, Frank Károlyné, ifj. Müller Józsefné, Pálffy Kálmáné, Muskát Miksáné, Nagy Zsigmondné, Czirkál Gézané, Vértes Henrikné, Kőműves Józsefné, Czeiler Lajosné, Jánosi Jánosné, özv. Gőz Istvánné, Strifler Józsefné, Abarbanell Hansiné (Braila), Erdélyi Gyuláné, Ritt Gyuláné.

Lányok: Hönig Lenke, Frank Ilonka, Horák Erzsike, Cziráky Gizike, Bruckmann Ilonka, Banda Margit, Pataky Viola, Tschenska Katica, Markovics Mariska, Almási nővérek, Hajdu Irénke, Galli Erzsike, Grüner Jolán, Zichter Mariska, Glück Irén, Schiffer nővérek, Vóliák Annuska, Németh Rózika (Lugos), Borlódán Anna, Strifler Juliska, Herczegh Irén, Andrásy Katica, Bartbel Gizella, Muskát nővérek, Joannovic Erzi, Steigerwald nővérek, Pálffy Szilárdka, Czirkál Irén, Czirkál Margit, Kőműves Margit, Jánossy Malvin, Gőz Aranka és Ilonka, Szilágyi Rózsa.

Postások bálja.

Az aradi posta- és távirada altszije ma tartották meg idők báljukat a Tóth fele vendéglőben. A kitűnően sikerült, kedélyes mulatságon részt vettek:

Asszonyok: Mócz J roteyné, Báthory Jánosné, Király Pálné, özv. Munzárne, Mogyorós Jánosné, Kovács Jánosné, Krucsó Balintné, Rutkay Agostonné, Farkas Andrásné, Németh Imréné, Széll Antalné, Kovács Lórinoné, Markoviczné, Papp Alajosné, Erdei Mihalné, Müllerné, Szilágyiné, Nagy Andrásné, Morocz Péterné, Bartalos Lászlóné, Vass Istvánné.

Leányok: Csete Juliska, Szónyi Róza, Markovics Ilonka és Mariska, Lovács nővérek, Papp Amália, Bertóti Kára, Brad Paula, Sepsey Ilonka, Szilágyi Eszti, Rosenkranz Franciska, Krausz Katica, Vladis Lujza, Sebők Mariska, Tóth Juliska (Köröstarcsa), Bartha Berta, Drecsin Anna, Sefcsik Mária.

HIREK.

Regény a Dunában.

Arad, március 3.

A száraz esemény ez. Egy fiatal leány Budapesten beleugrik a Dunába, mert rettenetes nyomorában sem akar letérni a tisztesség útjáról s az éhség reáviszi a halál gondolatára. A fiatal leány szép, huszonegy esztendő, művelt proletár. Kitűnő gyorsíró és gépiró, de állást nem talál. Megmentői pénzt gyűjtenek neki, a budapesti lapok pedig könyekig meghatva felhívják a közönséget, hogy ne alamizsnát de munkát adjanak a szegény leánynak. Nem jelentkezik senki. Budapest, az éhes város, mélyen hallgat. Végre is egy fiatal aradi ügyvéd irt a leánynak, hogy szerződtesse.

A lényeg ebben a történetben az, amit az első pillanatra a mosolygó kajánság lényegnek talál: hogy a leány szép és fiatal és az ügyvéd is fiatal. Nem is az hogy megdöbentő, a polgári jöletben szinte elképzelhetetlen nyomor van a világon. Az öngyilkossági kísérlet is csak mellék-körülmény. A fenti történetnek csak az a lényege, hogy a proletárnő, elmentében a proletárférfiival, csak akkor juthat valamennyire, ha a tisztessége paktumot köt a gyomrával. És lényege az is, hogy a mi dicső fővárosunk egy millió lakója közül nem akad egy sem, aki egy veszendő élet megmentését kötelességének tartotta volna.

Ez a kétoldalú jellemző tünet nekünk, szegény lenézett vidékieknek, némi kegyetlen elégtételt szolgáltat. Nálunk még csak csirájában van a nők proletariátusa s bár a női tisztességre utazók itt is bővebb megtehetnek: a helyzet mégsem olyan gyalázatos, mint a fővárosban, ahol sok a fény és ép ezért mélyek és sötétek az árnyékok. Magyarországon általában kevés a munka értéke, mert kevés a munka. De olyan sok munka mellett olyan kevés értéke sehol sincs az emberi kéz dolgának, mint a mi fővárosunkban. Ha szembe állítjuk vele akármelyik vidéki nagy városun-

kat: szinte megdöbbenünk az aránytalanságon és hajlandók vagyunk elhinni, hogy Ázsia tényleg nincs messze Magyarországtól. És épen ez a munka és az érték közt fennálló aránytalanság magyarázza meg, hogy odafönt a tisztességet is olcsón akarják megvásárolni, — sőt az is, hogy egyáltalában mag akarják vásárolni.

Ez magyarázza meg, hogy Budapesten az emberélet is kisebb becsű, mint például Aradon. Sok veszendő existencia mulik ott el, siváran, szürkén. Hogy ez a gépiró kisasszony nem jutott erre a sorsra: azt a véletlen romantikája és a romantika ingere okozta. De egy fecske még nem csinál tavaszt s bizony, bizony, tengerbe hulló vízcepp, hogy az az aradi ügyvéd állást ad a szerencsétlen leánynak. A nagy társadalmi kérdés még megoldásra vár, s amíg meg nem oldják: szedi, egyre szedi áldozatait a kőképű szfíne, az élet.

— **Készülő világháború.** London-ból táviratozzák: *Gibraltárban* azok a készülő komoly események, melyek Algezirászfőől fenyegetnek, szintén komoly intézkedéseket tettek szükségessé. Egy angol cirkáló hajó-osztály csütörtökön Gibraltár elé fog érkezni és másnap meg két páncélos hajó-osztály jön Gibraltár alá, ahol akkor összesen *harminc angol hadihajó lesz összpontosítva huszonelezer emberrel.*

— **Az angol király utazása.** *Portsmouth-ből* táviratozzák: *Edvárd* király tegnap este a *Viktor* and *Albert* jachton ideérkezett. Holnap reggel fél 9 órakor *Cherbourg*-ba utazik.

— **Urbán Iván arcképe.** A városi tanács mai ülésén *Institőr*s Kálmán polgármester bemutatta *Urbán Iván*, a volt főispánna város által megfestetett arcképét, amelyet a törvényhatóság utasítása szerint a közgyűlési teremben fognak kifüggeszteni. A portait, amely *Balla Frigyes* aradi festőművész műve, műérték körében általános feltűnést keltett nagy kvalitásaival.

— **Nem zárják be az egyetemeket.** *Budapest-ről* táviratozza tudósítónk: Napok óta hírek keringenek az egyetemek bezárásáról. *Jónás Odón*, a műgyetem rektora ma az ifjuság lecsillapítására kijelentette, hogy az egyetemek bezárásáról szóló hírek *alaptalanok.*

— **Közigazgatási lap Aradon.** A városi tisztviselők körében, mint értesülünk, mozgalom indult meg egy hetenként, esetleg havonta megjelenő *közigazgatási lap* megindítására, amely főképen a közönség tájékoztatására szolgálna. A lap szerkesztője, hír szerint, *Kádas Kálmán* főjegyző lesz.

— **Allami munkaközvetítő intézet Aradon.** *A P. Lloyd* közli, hogy a kereskedelmi miniszter több vidéki városban s közöttük *Aradon* is munkaközvetítő intézetet szándékozik létesíteni.

— **Házasság.** *Krausz Gyula*, a *Weisz Mór* és *Fiai* aradi cég tisztviselője március 4 én déli 12 órakor tartja esküvőjét *Paulison Schlésinger* Gizzi kisasszonnyal, *Schlésinger Jakab* paulisi kereskedő bájos leányával.

— **Bucsuztató.** *Az Aradi Tornaegyesület* ma este *Petrisyn Gyula* választmányi tag és az evész-osztály helyettes-művezetője tisztelőre, a ki

Aradról eltávozik, a *Kánya-vendéglőben* kedélyes bucsuvacsorát tartott. A távoztó *Steinitzer Pál* dr., a *Tornaegyesület* elnöke bucsuztatta meleg hangú beszédben, a melyre *Petrisyn Gyula* válaszolt s fogadta, hogy a tornaügynök az ország keleti határain, *Brassóban* is, a hová hivatása szólítja, lelkes barátja lesz.

— **Az aradi butorkészítő iparosok szövetsége,** mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, március hó 11-én délután 3 órakor a szövetséget helyiségében (Atzél Péter utca 8. sz.) tartja rendes közgyűlését. A napirend főbb tárgyal: A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása, a tiszta jövedelemről való rendelkezés, az új alapszabályok megállapítása, az igazgatóság két tagjának választása, a felügyelő-bizottság 3 tagjának választása. Az igazgatóság jelentése és a mérleg lapunk más helyén található.

— **A karánsebesi püspök jubileuma.** *Popea Miklós*, a karánsebesi görög keleti román egyházmegye püspöke, a napokban töltötte be a nyolcvanadik esztendőjét. A születésnap egyben ötvenedik évfordulója volt annak, hogy *Popeát Saguna András* érsek szerzetessé szentelte. Az évforduló alkalmából az ősz püspökök sokan üdvözölték, közöttük a bukaresti Román Akadémia is.

— **Halálozás.** *Dörre Gusztáv*, aradi m. kir. folyamtermérségi műszaki hivatalnok ma délután 49 éves korában, szívizélvődés következtében meghalt. Özvegyén és fián, *Dörre Jenő* mérnökön kívül nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz az *Atilla-tér* 4 ik számú háznál.

— **Szállodaépítés Herkulesfürdőn.** *Herkulesfürdőn* az állam 460.000 korona költséggel egy nagyszabású szállodát épített, amely már az idei szezonban rendelkezésre fog állni a fürdőközönségnek. Az építéssel *Steiner József* aradi műépítész biztá meg.

— **Ösztöndíj és segélydíj.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt körieket, hogy a kereskedelemügyi miniszter a *Vigtländer Frigyes* kereskedelmi tanácsos bécsi lakos által magyarországi törekvő iparosok részére létesített „*Maria Valéria* alapítvány”-ból adományozandó két, egyenkint 1082—1082 koronát tevő ösztöndíjra, valamint a „*Goldberger* alapítvány” kamataiból iparosmesterek szegénysorsu özvegyei és 18 évet még be nem töltött árvái részére adományozandó hét, egyenkint 800—800 és egy 226 koronát tevő segélydíjra, továbbá az aradi kamarát kerüllet részére létesített egy 600 (hat száz) koronás külföldi utazási ösztöndíjra pályázatot hirdetett. E pályázatokra a kérvények legkésőbb ez évi *március hó 31* ig a kereskedelmi és iparkamaránál nyújtandók be.

— **Felhő Rózi balesete.** *Felhő Rózsit*, a szegedi színház primadonnáját tegnap délután baleset érte. A művésznő az *Iskola-u-cábn* ment, amikor *Korda Jenő* dr. orvosnak hatalmasan megtermett ujjfandlandi kutyája ráugrott és a *karjába harapott.* *Felhő Rózi* karja tegnap feldagadt és sebáza is volt, de már jobban érzi magát.

— **Árvaházi ülés.** A városi árvaház igazgató választmányja március hó 5 én délután 5 órakor az árvaház tanácstermében ülést tart, melyre a választmányi tagokat tisztelettel meghívom. *Institőr*s Kálmán, elnök.

— **Hajtővadászat betörőkre.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A betörők eddig csodálatosképpen állandóan elkerülték *Budát* s csak a pesti lakásokat tisztelették meg látogatásaikkal. Egy csupa fiatal emberből álló veszedelmes betörőbanda most erre a kiaknázatlan területre vette magát. Két hét alatt nem kevesebb, mint huszonegy *Budán* elkövetett betörésről tettek jelentést. A rendőrség valóságos hajtővadásza-

FAIX JAQUES

zongoraterme és készitési
2472 müterme
Aradon, Batthyány-utca 35.
Nagy raktár ÚJ GRAMMOPHONOKBÓL.

Raktáron tartja: Ibach Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler el
söröndü gyárosok kitűnő készitményeit, vala-
371 mint saját gyártmányu zongoráit.

ÚJ ZONGORÁK 300 frttól 850 frtig. Javitások, hang-
lások, ugyszinten havi kölcsön zongorák jutáayos árak mellett.

tot rendezett a betörők kézrekerítésére. A nemes vadak ma reggel végre puskacső elé kerültek. Elfogták *Hellmann* József tizenkilenc éves villanyszerelőt, *Hendl* György husz éves és *Kovács* József tizennyolcéves napszámosokat és *Kalaber* Henrik 22 éves szerelőt. Kézrekerült a banda orgazdája is *Okos* Lajos tizennyolc éves betonmunkás személyében. Megállapították, hogy a két héten belül elkövetett valamennyi betörésnek ők a tettesei. Miután konstatálták, hogy egyiknek sem tiszta a „törzslapja“, letartóztatták és átkisérték őket az ügyészség fogházába.

— **Munkások vasárnapja.** Az aradi Nemzeti szövetség munkásképző intézménye vasárnap, március hó 4-én, délután 4 órakor a Weitzer János-utcai polgári iskolában nyilvános szórakoztató és szakelőadást tart az aradi iparos ifjak önképző egyletének közreműködésével. Műsor: 1. Megnyitó dal, éneklé az áll. tanítóképző intézet önképző körének dalkara. (Karnagy: *Zoltai* Mátyás.) 2. Költemény: Előadja *Hartmann* Antal, az iparos ifjak önképző egyletének tagja. 3. Szakelőadás: A magyar irodalom köréből. (Folytatás.) Tartja *Somogyi* Gyula dr. tanár. 4. Költemény: Előadja *Hoffenradl* Sándor, az iparosifjak önképző egyletének tagja. 5. Záró ének, az áll. tanítóképző intézet önképző körének dalkara által. A belépés díjtalan; a terembe csak felnőttek léphetnek be.

— **A vitriolos feleség.** Budapest-ről jelentik: Tegnap a Nefelejts-utca 27. számú ház előtt *Pokorny* Antalné született Mária Ilona vitriollal végigöntötte az urát, *Pokorny* Antal lakatost. Hosszu idő óta különváltan élt már az urától, aki mindenáron meg akart tőle szabadulni s be is adta ellene a válókeresetet. Az asszonyt nagyon elkészerítette az ura viseikédése. Mikor megtudta, hogy az azért hagyta el, mert újra akar házasodni, bosszút forrált. Tegnap aztán leöntötte az urát vitriollal. Ma reggel *Pokorny* Antalné jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztatták. A súlyosan sebesült lakatos állapotja még mindig válságos.

— **Magyar név.** *Czeizel* Vilmos mélykúti illetőségű aradi lakos családi nevének *Lénárt*-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter engedte.

— **Betörés a követségi épületbe.** A bécsi rendőrség értesítése szerint ott a svájci követségi épületben e hó 5-ére virradó éjjel az irodát feltörték s onnan 6 korona értékű levélbélyegzet loptak el. A lopással *Richsel* János. Frigyes langentali (berni kanton) születésű 24 éves munkanélküli napszámost gyanúsítják. Nevezett előző nap okmányait akarta a követségtől kiváltani, ezeknek kiadását azonban arra való utalással, hogy a svájci hatóságok körözik, megtagadták. Miután *Bichsel*nek letartóztatásától is kellett tartania, nyilván azzal a szándékkal hatolt be a követségi irodába, hogy okmányait, melyekre menekülésében szüksége volt, lopja el. Ez nem sikerült, nincs azonban kizárva, hogy más ott volt okmányokat tulajdonított el. *Bichsel*, akit a berni rendőrség lopás miatt keres, állítólag Budapesten át Romániába szándékozik menni. Körözik.

— **Gyors házasságkötés.** Annak idején az egész világ szerelmes párjai, akiknek sürgős volt a házasság-ügye, tudták, hogy *Gretna-Greenbe* kell csak elmenniük, a hol a híres skót *Kovács* minden tudakozódás és ceremónia nélkül érvényesen összeadta őket. A *gretna-greeni* *Kovács* halálával azonban ez a boldog állapot változott. A *Kovács* utóda csak lópatkolási iparendélyt kapott, házasságok megáldására jogosított nem. De azért gyors házasságot még mostan is lehet kötni, csak hogy kicsit messzebb: Amerikában. Aki nem sajnálja a költséget és *New-Yorkig* elutazik, ott már

roppant olcsón hozzájuthat az egyházi áldásnoz. Maga a házasságkötés *New-Yorkban* történik, hanem *Youngstownban*, *Ohio* város egy kis államában, ahol az egész dolgot 42 koronáért nyélbe ütjük. Egy részvénytársaság intézi a házasságokat a legnagyobb diszkrécióval és a 42 korona ellenében az fizeti a papot és a szálót is. Az árat két részletben fizetik le a házassalándók; mielőtt *New-Yorkból* elindulnának: 21 koronát s a házasságkötés lefolyása után ismét 21 koronát. A részvénytársaságnak 1904-ben 1500 házaspár volt, 1905-ben 4000, s ebben az esztendőben legalább 8000 párt akar boldogítani.

— **Gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter *Aradvármegye* vllágoi járására nézve gazdasági tudósítót tiszttel *Hanyi* Gyula panfokotai lakost bizta meg.

— **A dohancsempész.** *Zombolyárd* jelentik: *Ternován* György nagyszamosi parasztgazda dohányt ment venni *Nagy-Jácsára*. Ejjel, mikor a falu végére ért, ismeretlen tettes orozva ráírt és a golyó *Ternován* testét keresztülfurta. A megtámadott sebével még 25 kilométernyi utat tett meg, míg *Nagy Komlóra* ért. A vérvesztés következtében tegnap belehalt sebeibe.

— **Jószívek.** A szegénytanulók konyhájában a jövő héten dr. *Műlcs* Lejosné és *Dániel* Gábris ügyének fel. — A szegénytanulók konyhája számára a héten a következő adományokat vettük: özv. *Köny* Kalmánné (Algyest) 3 zsák burgonyát, 30 kg babot; *Kintzig* Mária egy zsák lisztet. Fogadjak ez adakozók ezuton is köszönömetet. Özv. *Hauser* Karolyne, elnök.

— **Figyelmeztetés.** A világhírű *Zoltán* féle kenőcs nem tevéstendő össze oly szerekekkel, melyek számtalan más baj mellett csusz és köszvény ellen is ajánlatnak, mert a *Zoltán*-kenőcs kizárólag csakis csusz és köszvény ellen használható és a bajoknál, mint azt a legkiválóbb orvosok is igazolják, tényleg felülmulhatatlan Üvege 2 kor, a készítő *Zoltán Béla* gyógytárában, Bpest, Szabadság tér. Postai szétküldés naponta.

— **Budapestre szökött külföldi szélhámos.** *Lemberg*-ből ma távirat érkezett a budapesti főkapitányságra: nyomozzanak ki egy *Abrahamer* Leo nevű onnan *Budapestre* szökött szélhámost. *Abrahamer* ellen a felesége, *Abrahamer* *Cecilia* tett följelentést lopás, sikkasztás és csalás miatt. A följelentés szerint az ügynök két héttel ezelőtt azzal csalt ki feleségétől 1000 koronát, hogy Bécsbe kell utaznia s üzleti ügyeket kell a pénzzel rendeznie. Elutazása előtt berendezésre és új butorokra kétezor koronát kapott az asszonytól, amit azzal hálált meg, hogy ellopta s elzalogosította az egész ezüst készletet. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy *Abrahamer*, aki mindenütt *Abramovics* *Leon* budapesti szállítási vállalkozóként szerepel, tényleg járt Bécsben és a *Matschaker* Hof-szállóban lakott. Néhány napot ott tartózkodás után elutazott. A bécsi rendőrség kiderítette, hogy *Budapestig* váltott jegyet. A főkapitányságról egész detektívhadat mozgósítottak a veszedelmes ember kézrekerítésére, akiről megtudták, hogy varieté-körökben szokott gyakran megfordulni. *Budapestben* van neki egy *Döring* *Emmy* nevű „ideálja“ akivel valahányszor meglátogatta, el-elutazott *Fiuméba*, *Grácba* vagy *Abbáziába*, *Abrahamer* *Abrahamovics*, középírmű ember, haja, bajusza fekete, arca hosszás. Németül és lengyelül beszél.

— **Modern képek.** A korzó közönségének már szinte állandó szórakozása az a folyton megújuló és változó képkiállítás, amit *Kossak* udv. fényképész szokott kiállítani az *Andrássy-téren* levő kioszkjában. Most ismét új képek jelentek meg ebben a kioszkban, melyek ele-

gáns és modern kivitelűknél fogva élénk tanubizonyosságát adják, hogy ez a műterem milyen magas színvonalon áll.

— **Birtokcsere.** Az aradi kir. törvényszék telekkönyvébe az elmúlt hét folyamán a következő tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: *Dán* *Despot* és *Sirián* *Mariuca* eladják az aradi 4630 és 3287. sz. tjkvben felvett szántókat 1800 koronáért özv. *Dán* *Jánosné* *Miskovits* *Máriának*. — *Pozsár* *Imre* és *neje* *Kovács* *Erzsébet* eladják az aradi 7035 sz tjkvben felvett *Miklós* utca 58. sz. házat 1600 koronáért *Petkó* *István* és *neje* *Dégen* *Szidának*. — *Kádár* (*Kovács*) *Ernő* és *neje* *Pop* *Mária* eladják az aradi 362. sz tjkvben felvett *Wesselényi* utca 35. sz. házat 16000 koronáért *Tamás* *Szidának*.

— **Csak jó árú kapható** *Hegedüs* *Gyula* kefe, pipere, illatszerek és fodrasztási cikkek kereskedésében *Arad*, *Andrássy* tér 15. Valódi francia és angol illatszerek, hölgyporok, körömápolási szerek, manicule garniturák, francia különlegességek és mindennemű gummiáruk nagy választékban. 212

— **Szolid és divatos selyem** és bársony szövetek gyermekeknek, vagy blousoknak, ugy ünnepi ajándékok szükségleténél figyelembe ajánljuk lapunk 15. oldalán *Schweitzer & Co* *Luzern* (*Schweiz*) világhírű selyem szövet export cég hirdetését.

— **Szép fogakat** csakis a *Dentolin* fogcreme használata biztosít. *Vojtek* és *Weisz*nál. 112

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Husvétii ájtatosság** — emberhallál. Erdekes bűnpörben hozott ítéletet a szegedi büntető törvényszék. A pör háttérő egy husvétii ájtatosság, amely emberhallállal járt. A múlt év áprilisi hónapban történt *Nagylakon*, hogy az ottani románok a husvétii ájtatosság alkalmából mozsárágyukat sűtögettek. A község előljárogásánál nem is kértek engedélyt az ágyuzásra, *Higyisán* *Joachim* mégis nyakra-főre sűtögette a mozsárágyukat. A nagy buzzgalom közepette nem is vette észre, hogy *Deheján* *Mladen* nagy-laki földmives az ágyu elé került és az ágyu tartalma — egy csomó rozsdás vasszög, kavics és rongy — a balcombját összeroncította, *Deheján* hetekig feküdt betegen, a combját időközben megoperálták, de nem használt semmit, mert nagy szenvedések között meghalt. A kir. ügyészség vizsgálatot indított az ügyben és *Higyisánt* találta bűnösnek. Gondatlanságból eredő emberölés vétségével vádolta meg az ügyészség a buzzgón ágyuzó legényt, akit a vádtanács is vád alá helyezett. Tegnap tárgyalta az ügyet a szegedi büntető törvényszék *Pókay* *Elek* elnöklésével. A vádiott azzal védekezett, hogy nem őt terheli a felelősség, mert figyelmeztette az elhunytat, hogy menjenek az ágyu elől. A tanúk azonban olyan vallomást tettek, hogy igenis *Higyisánra* hárul a felelősség s ezen az alapon a törvényszék 14 napi fogházra ítélte.

§ **Hamis eskü** egy rossz szekér miatt. *Ivanov* *Leontin* és *Lázár* *Vikentia* battonyal földmivesek az 1904. év őszén a hunyadmegyei *Dobrára* mentek vásárra. *Ivanov* teheneket és borjúkat, *Lázár* lovakat vásárolt. Kocsijuk nem lévén, a megvett állatokat gyalogosan akarták hazáig hajtani. Utközben *Mária-Rudnánál* azonban megbetegedett *Ivanov* állatai közül az egyik, miért is a *Lázár* pénzén vettek egy kocsit és elébe fogván a két lovat, rája helyezték a beteg borjút. *Battonyára* érve *Ivanov* magárárt tartotta a kocsit. *Lázár* ekkor bepörölte társát 37 korona 40 fillér erejéig, azt mondván, hogy a kocsit az ő pénzén vásárolták, így hát vagy a kocsit, vagy az aztért adott p resített összeget joggal követeli. Bizonyítékot azonban erre nézve az eljárás folyamán nem terjesztett elő abban a hitben, hogy *Ivanov* a tényt amúgy sem fogja tagadni. Azonban tagadta. Így hát

NIGA JÁNOS

műeplétesz íródjaja

ARAD, JÓZSEF FŐHERCEG-UT I. SZ.

(a városkőszel szomban.)

B fogad a magas építés körébe tartozó és mindennemű

irodalmunkálatot,

um. tervek, tervezetek, költségjegyzékek elkészítését, művezetés, elszámolás, feülvizsgálat végzését.

Építészeti és mérnöki ügyekben felvilágosítással szolgál.

Vázlatterveket

373
díjmentesen küld.

...kúra került a sor és Ivanov esküvel is erősítette, hogy a kocsi az ő pénzén vették. Így után Lázár a bíróság keresetével elutasította. Az ítélet kibirdetése után jó idővel két tanu nyilatkozatot adott arra nézve, hogy ők tudták, miszerint a kocsi Lázár pénzétől vették. Lázár ekkor feljelentette Ivanovot, akit a szegedi büntetőbíróvárszék hamis eskü miatt 1 havi fogságra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ A letétezt aradi járásbírósg. Chaim Leib Spitz krakói kereskedőnek valami ügye akadt az aradi kir. járásbírósgnál. Meg is idézték, mire ő a következő magyar nyelvű levélben válaszolt:

Az a kir. járásbírósgtól értesítés átvettem a mért most egy operáció után beteg vagyok, nem bírok utazni, ezért kérek, legyen egy más tárgyalás megrendelni.

A letétezt járásbírósg valószínűleg teljesíti az udvarias Spitz kérését, aki Krakóból magyarul ír a magyar hatóságnak Magyarországon sokan akadnak, akik németül irnak.

Csak oly otthonban

található fel a családi tűzhely boldogsága, ahol a gyermekek egészségesek és erősek. A legjobb szer gyermekek egészségének fenntartására a SCOTT-féle EMULSIÓ, mely a legfinomabb norvégiai győcsukamajolajból készül alphasphorsavas mesz és nátron hozzáadásával.

Ahol SCOTT-féle EMULSIÓ használatban van, ott gyenge, beteges és növéskben visszamaradt gyermekek nem találhatni. Minden gyermek előszeretettel veszi, mert a SCOTT-féle EMULSIÓ kellemes, édes ízű és a leggyengébb gyomru gyermek által is megemészthető.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „a hátán nagy csukhalat vivó halász” védjegy

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintaüveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911
„Városi gyógyszerár”
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

= A vasárugár részvénytársaság Sopron-Graz, amely vállalat részvényeinek tekintélyes része tudvalevően az aradi Weitzel-féle vaggongyár és vasön 6 részvénytársaság tulajdonában van, most teszi közzé mérlegét. A részvénytársaság tiszta nyeresége 173 875 k. 51 fillér, amelyből 92 795 k. 93 fillér a graci gyáré, és 81 079 korona 58 fillér, a soproni, amely ezelőtt az aradi vaggongyár tulajdonában volt. A közgyűlést március 24-én, Sopronban tartják meg.

= Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatója 1906. évi február 16-tól 28-ig. Személyszállítás 1906. február 16-tól 28-ig 13797 személy, bevétel 2805 korona 20 fillér, 1905. február 16-tól 28-ig 13337 személy, bevétel 2855 korona 90 fillér, 1906. január 1-től február 28-ig 62318 személy, bevétel 14486 korona 10 fillér, 1905. január 1-től február 28-ig 60436 személy, bevétel 13702 korona 90 fillér. Tengerszállítás 1906. február 16-tól 28-ig 2526870 kilogram, bevétel 2507 korona 53 fillér, 1905. február 16-tól 28-ig 1467280 kilogram, bevétel 1640 korona 77 fillér, 1906. január 1-től február 28-ig 11227880 kilogram, bevétel 12002 korona 83 fillér, 1905. január 1-től 28-ig 7413290 kilogram, bevétel 8468 korona 87 fillér.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

- Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. -

Budapest, március 9

Amerika ¼ magasabb. Üzlet nélkül. Elkelt néhány ezer métermáza buza változatlan áron.
Az árak 100 kilónként számítva:

Buza 1906. áprilisra	16.74—16.76
Rozs 1906. áprilisra	13.06—13.08
Zab 1906. áprilisra	15.40—15.42
Tengeri 1906. májusra	13.78—13.80
Uj őszi buza 1906-ra	16.70—16.72

Buza 1906. áprilisra	16.76—16.78
Rozs 1906. áprilisra	13.08—13.70
Zab 1906. áprilisra	15.46—15.48
Tengeri 1906. májusra	13.80—13.82
Uj őszi buza 1906-ra	16.72—16.74

Trányzat kellemes.

Osztak hitelrészvény	5 190
Magyar hitelrészvény	789 25
Lezártitókár részvény	524 25
Nima-Muzányi vasma részvény	539 —
Osztak-magyar állami arat részvény	678 50
Kétszáz	600 50
Vendé villamos vasút részvény	327 50
Értékpótló szanatórium sorsjegy pánzban	10 50
Értékpótló szanatórium sorsjegy árában	12 —

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

- Március 3. -

Magyar disznók: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 128—130 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 134—136 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 136—138 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 134—135 fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 137—138 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban 135—136 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 134—135 fillérig.
Sertéslétszám: Március 1. napján volt készlet 39,392 darab, március 2. napján főlhajtott 387 darab, március 2. napján elszállított 371 darab, március 3. napján maradt készlet 39,408 darab.
A hízott sertésüzlet trányzata: Kellemes.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. M. (Mácsa.) Amig jogerős bírói vád alá helyezés nincs, ilyen dolgot csak a nyiltérben, vagy a Közönség köre című rovatban közölhetünk, természetesen ott is csak a beküldő névalírással és felelőssége mellett.

A legszebb primadonna. Szerelmi vallomások közvetítésére nem vállalkozunk. Ha más utat nem tud, ott van a nyiltér vagy az apró hirdetések rovata.

333 1. Bármelyik sorsjegyáros megadja a felvilágosítást, 2 Vinga rendezett tanácsú város volt, de most nagyközség.

Nem közölhetők: Tavasz. Uj élet. A határban. Kemény szózat. A tanító urak.

IDEGENEK ARADON.

- Március 3 -

Központi szálloda. Bak József magánzó Budapest. — Révai Ignác ügynök Zombor. — Galantai Márton utazó Budapest. — Messzer Samu utazó Budapest. — Ifj Vutmann Antal birtokos Elek. — Gálik János utazó Temesvár.

Nádor szálloda. Engl János utazó Dáva. — Hesch Mihály ügynök Versec. — Vilhe m K. ügynök Versec. — Popovics Dénes lelkész Ternova. — Kalocsa István gépez Békésgyula. — Barczay Sándor kéményseprős Borosjenő. — Herz Bernát tanár neje Kisjenő. — Stettel Gyula utazó Temesvár. — Lakics Jakab kereskedő Temestubín. — Dombay Mihályné színésznő Budapest. — Erdősy Jolán színésznő Budapest. — Marta János tanító Nagylak. — Argyelán János jegyző Szintye.

Vasuti közlekedés.

- Érvényes 1906. évi január hó 1-jétől. -

ARADRÓL INDUL		ARADRA ÉRKEZIK	
Budapest felé:		Budapest felől:	
Nagyváradra reggel	5:09	Személyvonat reggel	6:05
Gyorsvonat reggel	8:13	Személysz. tv. reggel	9:10
Személyvonat d. e.	11:25	Gyorsvonat délután	12:12
Gyorsvonat délután	4:16	Személyvonat d. u.	3:29
Személysz. tv. d. u.	4:51	Gyorsvonat este	6:54
Személyvonat este	9:30	Szv. Szolnokról este	9:—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6:35	Radnáról reggel	7:48
Gyorsvonat délután	12:22	Gyorsvonat reggel	8:08
Soborsinig délután	2:30	Személyvonat d. e.	10:50
Személyvonat d. u.	4:02	Radnáról délután	2: 9
Gyorsvonat este	7:04	Gyorsvonat délután	4:01
Radnára délelőtt	10:15	Személyvonat este	8:50
Radnára délután	5:51	Radnáról este	6:25
Piskira este	10:—	Piskiről reggel	4:45
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6:15	Vegyesvonat d. e.	10:40
Személyvonat d. u.	12:17	Személyvonat d. u.	3:42
Vegyesvonat délután	5:—	Személyvonat éjjel	10:59

- Érvényes 1906. évi március hó 1-jétől. -

ARADRÓL INDUL		ARADRA ÉRKEZIK	
Szeged felé:		Szeged felől:	
Pécskára mv. csak pénteken reggel	5:04	Mezőhegyesről hm. r.	5:53
Szegedre gym. r.	6:20	Pécskáról hm. csak pénteken reggel	7:—
Szegedre hm. r.	7:20	Szegedről vv. reggel	8:12
Szegedre hm. de.	9:25	Szegedről hm. de.	11: 4
Szegedre hm. de.	11:30	Battonyáról hm. du.	1:08
Szegedre gym. du.	12: 8	Mezőhegyesről hm. du.	3:23
Szegedre hm. du.	1:50	Szegedről gym. du.	3:52
Battonyára hm. du.	2:45	Battonyáról hm. este	5:46
Szegedre vv. du.	4:10	Szegedről hm. este	7:48
Battonyára hm. este	6:14	Szegedről gym. este	9:04
Mezőhegyesre hm. e.	7:49	Battonyáról hm. este	9:24
Brád felé:		Brád felől:	
Brádra sv. reggel	6:25	Gurahonról sv. de.	8:03
Borosjenőre hm. de.	8:23	Brádról vv. de.	11:—
Brádra vv. du.	12:27	Borosjenőről hm. du.	1:58
Borosjenőre hm. du.	2:40	Brádról sv. este	6:49
Gurahoncra sv. du.	4:25	Borosjenőről hm. e.	9:14
Kétegyháza felé:		Kétegyháza felől:	
Kétegyházára hm. r.	6:10	Kétegyházáról hm. de.	12:—
Kétegyházára hm. du.	12:01	Kétegyházáról hm. e.	6:03

Wallfisch Armin

bank- és váltó-üzlete Aradon,
**a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főel-
árusító helye**

Helybelli és vidéki telefon-szám 129.

Az osztálysorsjegyeknek **1906. február 14-én** tartott húzása alkalmával az általam eladott 99354. szám

10000 koronát nyert.

Sorsjegyek az eredeti árakon dus választékban kaphatók, é. p.:

Megújítási sorsjegyek, melyeknek tulajdonosai a megelőző négy húzásban ugyanazon számokra játszottak:

1/1 darab	32 K.	1/1 darab	136 K.
1/2 " "	16 " "	1/2 " "	68 " "
1/4 " "	8 " "	1/4 " "	34 " "
1/8 " "	4 " "	1/8 " "	17 " "

Az osztálysorsjegyek

ötödik osztályának húzása 681
márczius 7. és 8-án lesz.

Angol női
costüm kelmék

csak a kizárólagos
posztógyári raktárban
kaphatók.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17. 672
Telefon szám 475.

Selyem a divat.

Kérjen mintát tavaszi, és nyári újdonságaink-ból ruhákra és blousokra:

Kabutai, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile

Schantung, Szentgallei hímzés, Mousseline 120 cm. széles, 1.20 kor. méterenként fekete, fehér, egy vagy több színű.

Csakis eredeti szolid selyemszöveteket szállítunk magánosoknak, elvámolvá és bérmentve. 3772

Schweizer & Co, Luzern U. 52. Schweiz.

Selyemkolme kivitel. — Kir. udv. száll.

CSARNOK.

Sherlock Holmes újabb kalandjai.

III. A csehországi botrány.

Irta: Conan A. Doyle.

Angolból fordította: Róth László. (3)

(Folytatás.)

— Őa tudja, önnek értenie kell, hogy én nem szoktam ily dolgokban személyesen eljárni. De e dolog oly finyás, hogy nem bizhatom közvetítőre anélkül, hogy ezzel teljesen hatalmába ne szolgáltassam magamat. Tehát magam jöttem Prágából, inkognitó, hogy öntől tanácsot kérjek.

— Akkor kegyeskedjék a dolgot elmondani, szót Holmes, újra lehunyva szemelt.
— A tények röviden a következők: Ot évvel ezelőtt, Varsóban való hosszabb tartózkodásom alkalmával ismerkedtem meg Adler Irénnel, egy hírhedt kalandornővel. Valószínűleg őn is hallott már róla.

— Légy szives, doktor, lapozd csak fel a nevet jegyzékemben, szót Holmes anélkül, hogy szeméit kinyitotta volna.

Már évekkal ezelőtt kezdte Holmes az őt érdeklő dolgokat, vonatkozzék az akár személyre, vagy tárgyra, rendszeresen lejegyezni, úgy, hogy alig akadt oly dolog, vagy egyén, akiről Holmes közelebbi adatokkal ne tudott volna szolgálni. A keresett életrajzot egy zsidó rabbi és egy altengernagy között találtam, aki egy, a tengeri halakról szóló értekezésnek a szerzője.

— Lássuk csak, mondta Holmes. Hm, — New Jersey-ben született. Alt hangja van. A varsói császári operának volt primadonnája. A színpadról visszalépett — ahá. Londonban él — egész jó. Felsőged viszonyt folytatott veled, kompromittáló leveleket írt neki, amelyeket most vissza szeretne szerezni. Nem úgy van?

— Teljesen, de...

— Történt tán valami titkos eljegyzés is?

— Nem.

— Vagy talán hivatalos okmányoknak jutott ő birtokába?

— Nem.

— Akkor nem igen értem felsőgedet. Ha ezen személy a leveleket zsarolásra, vagy másra használná, mivel bizonyítaná hitelességüket?

— Ott a kézírás.

— Azt hamisítani is lehet

— De az én különös levélpapírom.

— Azt lopták öntől.

— Pecsétem.

— Utánzott.

— Fényképem.

— Azt vásárolhatták.

— De együtt vagyunk lefényképezve.

— Az már baj. Ezzel felsőged minden esetre vigyázatlanságot követett el.

— Bolond voltam, esztelen.

— Felsőged egész komolyan kompromittálta magát.

— Akkor még nagyon fiatal és csak trónörökös voltam, pedig most sem vagyok több harmincnál.

— A képet vissza kell szerezni.

— Eddig minden kísérlet hiábavaló volt.

— Próbálkozott ön pénzzel is?

— Nem adja ide semennyiért sem.

— Akkor el fogjuk lopni.

— Azt is már ötször megkíséreltettem. Kétszer lakásába törtem be, egyszer uti podgyászát kutatták át. Kétszer őt magát támadták meg, de minden hiába.

— Semmi nyoma?

— A legcsekélyebb sem.

— Hisz az egész csinos kis ügy, mondá Holmes nevetve.

— De rám nézve veszedelmesen komoly — mondta a király szemrehányóan.

— Az bizonyos, de mit akar a fényképpel?

— Szerencsétlenségbe akar dönteni.

— Hogyan?

— Most szándékozom nősülni.

— Hallottam róla.

— Még pedig a svéd királynak második leányát, szász meiningeni Lotbman Klótildet veszem el. On bizonyára ismeri a családnak szigorú erkölcsöségét. A főhercegnő maga is a megtettesült érzékenység. S rögtön megsemmisítenék a tervet, ha a gyanúnak még a legcsekélyebb árnyéka érne is.

— És Adler Irén?

— Avval fenyegetődzik, hogy elküldi nekik a fényképet. És ő ezt meg is teszi, biztos vagyok benne. On nem ismeri vasakarátát. Madonna arca ezt nem árulja el. Nincs oly dolog, amire képes ne volna, csak hogy a házasságot megakadályozza.

— Biztos, hogy még nem küldte el a képet?

— Egész biztos.

— Honnan tudja ön azt?

— Megesküdött, hogy csak az eljegyzés nyilvánosságá hozatalának napján fogja elküldeni. S ez a jövő hétfőn lesz.

— No akkor még van három napunk, mondta Holmes kedélyesen. Ez éppen jól jött, mert még egy vagy kétő más fontos ügyet el kell addig intéznem. Felsőged addig Londonban marad?

— Természetesen. Sanghamnál találhat gróf Kramm név alatt.

— Akkor oda fogom a híreket vinni.

— Kérném. Elképzelheti izgatottságomat.

— Akkor még csak a pénzübeli ügyeket kell elintéznünk.

— Ezt önre bízom.

— Teljesen?

— Még egy tartományomat is oda adnám a képer.

— És a jelenlegi kiadásokért?

A herceg egy tömött erszényt vett ki a kábtája belső zsebéből és az asztalra tette.

— Itt van 300 font aranyban és 700 font értékű papírpénz.

Holmes noteszének egy lapjára elismervényt írt, melyet a királynak nyújtott át.

— Es a nő címe?

— Briony Sodje. Serpentine Avenue, St. John Wood.

Holmes feljegyezte.

— Még egy kérdést: Kabinet kép volt?

— Természetesen.

— Ugy jó éjt kívánhatok felsőgednek azon reményeimnek adok kifejezést, hogy nemsokára kellemes híreket hozhatok.

— Jó éjt Watson, szót Holmes, miután a királyi hintó elrobogott. Nagyon örülnék ha holnap délután három órákor felkeresnél, szeretnék veled e dologról beszélgetni.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Március 4. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Invoc. — Protestáns naptár: Adria. — Görög-keleti naptár (február 19.): Nagyböjt 1. hete. — A nap két 6 óra 33 percek, nyugszik 5 óra 46 percek.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, szeles, h. deg. keleten sok helyütt csapadék.

Március 4. Az aradi polgári játékosok közgyűlése a theatestélye délután 5 órákor. — A világosi urak kaszinó közgyűlése. — A haladás asztaltársaság mákedvelői előadás-sal egybekötött táncmulatsága (Városliget.) — A gura-honci takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 3 órákor.

Március 4-5. Az aradi szent egyesület alapítási ünnepe.

Március 8. Körorvosválasztás Csermön.

Március 9. Orvosválasztás Szemlakon.

Március 10. Az aradi sportkedvelő ifjúság táncmulatsága (Iparosház.)

Március 25. Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délután 10 órákor.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1906. évi március hó 4 én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órákor. fél helyárrakkal:

A fecskefészek.

Operette 3 felvonásban. Irta: Ordoneau. Fordította: Mérey Adolf. Zenéjét szerző: Henry Herblay.

SZEMÉLYEK:

André Balivet	Faludi K.	Blanhard	Kapossy J.
Ernest Brignol	Hunyadi J.	Pomponette	Rontai B.
Jean. Inas	Nyárai A.	Főnök	Benkőné P.
Plantavoine	Várnai Jenő.	Clorinde	Nyárainé.
Lagrignole	Borbély S.	Cecilia	Zalai Margit.
Pancrace	Kulcsár L.	Babette	Borbélyné.

Közdete délután 3 és fél órákor.

Bérlet 146. sz.

Páros.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órákor. rendes helyárrakkal:

Jericho falai.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Sutro Alfréd. Fordította: Mihály József.

S Z E M É L Y E K:

Frobisher	Keszler Ede.	Mornington	Köröcsy Jucl.
Alethea	Novák Irén.	Hannaford	Mariházi M.
Lady Lucy	Biró Irén.	Marchmont	Szathmári A.
Steventon	Várnai Jenő.	Lady Vesterby	Bácsné.
Drayton gróf	Ujj Kálmán.	Wielfred	Faludi K.
Bannistet	Beregi S.	Parchester	Zalai Margit.
Dallas Harry	Déli Lajos.	Wyatt	Rakossy Gizé.

Közdete este 7 és fél órákor.

NYILTTÉR.*

Az Arad és Vidéke szerkesztőségének.

A perverz gondolkodásmódnak sokféle faja van. De az agyveő szellemi produktumai között „elváltozottabbat”, mint azt, amely az „Arad és Vidéke”-nek „A királybiztos fia” címmel megjelent közleménye tartalmaz, még nem ismeretem.

Egy morális célt szolgáló organum részéről egy fiu állítatik erkölcsi alternatíva elé az atyjával szemben. Mondom, az apjával szemben, aki iránt minden állam, társadalmi, családi és az ezekben kifejtett erkölcsi törvény a fiu részéről tiszteletet parancsol.

Nem ismerem vallást, legyen az katolikus, zsidó vagy protestáns, Mohamedre vagy Buddhára haligató, amely a szülő iránti tiszteletet törvénykönyveibe aranybetűkkel fel ne jegyezte volna.

A szülő kiátkozhatja gyermekét; a testvér meggyűlölködni a testvérét; a rokon megmarhatja a rokonát; a veszett kutya megmarhat mindenkit. De a fiu le nem marhatja az apját.

Igen, a fiu az apját nem marhatja le!

Mert van ebben a roskadozó és összeomlani kezdő eszményi világ szomorú hajótörésében még mindég valami, ami eddig érintetlenül maradt, amihez szentségtörő kezekkel nem mert nyulni senki, amihez a lét miatti küzdelem legeszeveszettebb orgái sem csaptak fel piszkos hullámaikat, és ez: a romhalmazból még mindig megmaradt erkölcsi törvények iránti tisztelet.

És önök ezen törvények ellen vétettek. Önök felhívást intéztek egy jelenleg is ellenzéki álláspontot elfoglaló fiuhoz, hogy marja le az apját.

Önök gazok voltak! Önök himpellérek voltak! Önök nem bírnak erkölcsi felelősséggel! Önök nem valóik arra, hogy egy ellenzéki sajtó-organum élén álljanak!

Erkölcsi kötelességemnek tartom ezeket önöknek kijelenteni, ugysis mint a megtámadott fiu unokabátyja és ugysis, mint az aradmegyei opposzió egyik legradikálisabb elveket való tagja.

Meggyőződésem, hogy önök engem megtette és ezen kategorikus imperatívusok után, nem fognak hírlapi polemikába bocsátkozni.

Arad, 1906. március 2.

Dr. Heppes Béla.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Következő

ujdonságok

376

érkeztek

Kerpel Izsó

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Ignotus: Olvasás közben, Nagy E.: A Gödiék, A verbászi borbélylányok, — Szalay Fruzina: Bébi és Micoka. Coulevain P. de: A diadalmas Éva. Fehér Judit: Asszonyok. Sas Ede: Szürke vértanúk, Trollope: Szemet szemért, Chavette: Tolvaj-világ, Power: A szárnyas koponya, Brand: Cudás erő, Szabó: Sirva vigadók, Evera: Képek a régi és új Rómából, Mikszáth: A vén gazember, May K.: A Kordillerákban, Vécseiné: Török Klára házassága, Daudet: De Circe kisasszony, Kálnoki: Az ördög bibliája, Büttner: Szabadság. Róna: Tarasconi, Lengyel L.: Asztalos Pál, Krudy: A cirkuszkirály, Hermann O.: Évike.

Németben: Kellermann: Ingeberg. Schneider: Die Tillmanns, Parodovszka: Eine romantische Heirat, Böhme: Des Gesetzes Erfüllung, Strauss u. Torney: Ihres Vaters Tochter, Prinz Hohenlohe: Aus meinem Leben, Herwig: Die letzten Zielnysky, Hornung: Kein Held. Wildenbruch: Das schwarze Holz, Schobert H.: Die Brillanten der Herzogin, Sick J.: Der heilige Ehestand, Stettenheim: Wippchens Russisch Jap. Krieg, Fowler Thorneycroft: Ein gewagtes Spiel, Friedmann E.: Catilina, Liebes-briefe: Napoleon an Josefine, Sand an Musset, Wolf J.: Till Eulenspiegel, Chantepieure: Eine Heisatskomödie, Bertsch: Die Geschwister, Stratz: Buch der Liebe, Hartleben: Das Ehefest, Liebe kleine Mama, Ballestrem: Raou, Kahlenberg: Sieben Geschichten der Kolibri, Ein Mann von Geiste, Bierbamm: Stella u. Antonie, France Anaole: Die rote Lille, Manteuffel: Aus dem hohen Fels, Zobelitz: Besiegter Stein, továbbá számos francia és angol ujdonság.

Kölcsön díj havi 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is megjelölt szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy füzetenként 14 fillér.

Legújabbak: Jacobi: A legvitőzebb huszár, Lehár: Die lustige Witwe, Verő: Lányka, Fehér J.: Ha a virág, Megkérdeztem a szívemet, Alstyn: Augensprache, Huszka: Gül Baba, Fejér: Küitelki hercegnő, Buttkay: Bolygó görög, Raimann: Das Wäschtarmädel, stb. stb.

Az új pótjegyzékek

megjelentek

és ingyen kaphatók.**KERPEL IZSÓ,**

könyv-zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

Ugyeljünk az eredeti orosz vámszállagra és az eredeti csomagolásra, melyen a védjegy K. & C. látható.
Kapható: Vojtek és Welsz-nál. 3942

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 2891

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK**

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1906. március 3-án.**ÜRESEDÉSBEN LÉVO ÁLLASOK:**

Aradi bornagykereskedés részére gyakornok.
Vidéki fűszerüzlet részére a tót nyelvet bíró szak-képzett segédet.
Aradi játék rövid- és férfi divat üzlet részére két segédet.
Vidéki fűszerüzlet részére a tót nyelvben jártas segédet.
Vidéki fűszer és rőfös áru üzletek részére a szerb nyelvben jártas segédeteket.
Több vidéki rőfös és vegyesüzlet részére a német és román nyelvet értő segédeteket.
Vidéki rőfös-üzlet részére idősebb, a német nyelvben jártas segédet.
Vidéki fűszer és csemege üzlet részére fiatal ügyes segédet.
Vidéki vaskereskedések részére több ügyes segédet.
Vidéki rőfös- és fűszer üzletek részére több fiatal segédet.
Vidékre a tót nyelvben jártas, rőfös és rövidáru szakmabeli segéd.
Vidéki fűszer és vegyesáru üzlet részére románul tudó segédet.
Vidéki vegyesáru üzlet részére comptoiristát.
Vidéki fűszer és csemegeüzlet részére primeur segédet.
Vidéki üzlet részére a magyar és német levelezésben jártas irodistát.

ALLAST KERESOK:

Gépirásban jártas jogszigorló irodai állást keres.
Mérlegképes könyvelő, aki közigazgatási, telek-könyvi és biztosítási ügyekben is jártas.
Kisebb-nagyobb üzletekben már működött fűszeres segéd ilyenmü helybeli állás elnyerésére pályázik.
A fűszer és rőfös-áru szakban minden igényeknek megfelelő segédet.
Mérlegképes könyvelő, magyar-német levelező fél napi könyvelési órát keres betöltésre.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.**

Klein Sándor,

titkár.

381

Keppich Zsigmond,

elnök

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a t. c. közönséget,
hogy

a Központi szálloda
Salacz-utcai

sör csarnokban

a következő

olcsó árakat

vezettem be:

Villás reggeli.

Vese velővel	24 fillér.
Borju pörkölt	24 „
1 pár tormás... ..	24 „
Csikós hus... ..	24 „
Székelgy gulyás	24 „
Savanyu tüdő	24 „

Ébéd 3 tál étel:

Leves, marhahus és főzelék fel-tétellel, nagy tészta 80 fillér.

Vacsora 2 tál étel:

Egy sült és tészta vagy sajt 80 fill.

Pilseni sör 1 korsó 24 fill.

1 pohár 22 fillér.

Dreher-féle dupla márciusi sör

egy korsó 30 fillér.,

egy pohár 20 fillér.

Egy liter ménes—hegyaljai

fehér bor 90 fillér.

Havi étkezések is jutá-nyosan elfogadtatnak.

Ezen árak vendéglőn kívül is ér-
vényben vannak.

741

Teljes tisztelettel

Nagy Lajos,

vendéglős.

Az anyatejben levő tápanyagok vér- és melegképező anyagok kellő arányban Kufeké gyermeklisztjében vannak, úgy hogy ez mindenképp az ő só- és fehérjetartalma által a csecsemők kizárólagos táplálékul szolgálhat. Hogyha a gyermeklisztet a tehéntejhez hozzákeverik, úgy nemcsak növelik annak tápértékét, hanem azt is elérik, hogy a gyermek gyomrában egy finom pehelyes olvadék jön létre, mely tehát a tejet könnyebben emészthetővé teszi és hathatós módon megakadályozza a tehéntejnél oly gyakran előforduló krónikus székrekedést. A könnyebben emészthető tej által még a gyomor-bélcsatorna is kímélve lesz és nincs oly könnyen betegségeknek kitéve.

3824 B 108. sz.

9082—1905. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A bjenői kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Prekupás Illés aradi ügyvéd, kk. Szkrób Tódor gondnokainak Bettya Tanász kurtakéri lakos végrehajtást szenvedő elleni 340 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék és a bjenői kir. bíróság területén fekvő, a kurtakéri 7. sz. tjkvben A.I. 4—7. sor., 1499., 1609., 1098/a. és 1160/b. hrsz. alatt foglalt ingatlanoknak Bettya Tanászt illető $\frac{1}{2}$ része 861 kor., és a kurtakéri 560. sz. tjkvben A. I. 1. sor. (16—18/b) hrsz. a foglalt bertelek az azon levő házzal 409 kor. kikiáltási árban az 1906. évi márczius hó 20 ik napjának délelőtti 10 órakor kurtakér községi házában megrendendő nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladni.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem fog tétetni, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 36 kor. 10 fillért és 40 kor. 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én kelt 3333. sz. alatt ig. miniszteri rendelet 8. § értelmében kijelölt óvadékképes értékpapírban az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított kérvényt át-szolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes árverési részlet után az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. évi december hó 6-án 39 425. I. M. szám alatt kelt rendeletében előírt módon a bujtyni kir. adóhivatalnál, mint tkvi letétpénzártnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverés többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen bíróság tkvi hatóságánál, Ternova-Kurtakér és Apatelek községi előjáróságánál megtekinthők.

Borosjenőn, a kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságánál 1905. évi december hó 31 én.

Székely,
kir. albiró.

726

120—1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin- és bérház épület déli oldalán az első emeleten lévő, jelenleg Vajda Benő által bérelt 2. számú 3 utczal. 1 elő és 1 cselelédszobából és megfelelő mellék-helyiségekből álló lakásnak 1906.

évi márczius 1-től számítandó 3 évre való bérbeadása iránt 1906 évi márczius hó 12 én d. e. 10 órakor árverést tart, azonban ajánlatok ezen idő letelte előtt is a gazdasági ügyosztálynál megtehető.

Kikiáltási-ár: 1000 korona évi bér és 51 korona 12 fillér évi vízfogyasztási díj.

Bánatpénzül letendő 100 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1906. évi február hó 26 án tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel, s. k
aljegyző.

9293—1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi január hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztos által beterjesztett összeírású jegyzék 6 darab ívét az általi jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1905. évi február hó 22-dik napjától számítandó 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint dr. Marschall Lajos, ifj. Fitus Józsefné, Lella József, magyar államasutak altisztje köre, Danovél Fülöp és Heizer Józsefné, akik italmérésre engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az érdekelteken kívül a kereskedelmi testület és ipartestület is nyújthatnak be a város fogyasztási adófelügyelőségénél észrevételeket.

Arad, 1906. évi február hó 17.

A városi tanács.

Lugoson (Krassó-szörénymegye)

a piac téren egy modernül berendezett

fényképezési műhely

teljes felszereléssel, beállott haláleset miatt

azonnal eladó.

A vevő az e célra épített műtermet is bérebe kaphatja.

Bővebb részletek megtudhatók: 728

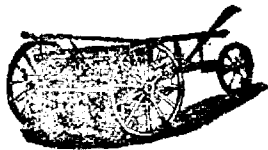
Haloska Károlynál, Lugoson.

KRISER TESTVÉREK

TEMESVÁR, URI-UTCZA 6. SZ.

TELEFON 765. SZÁM.

TELEFON 765. SZÁM.

Acetylen világítási berendezés vállalata.

Kitűnő szakerek, vizsgázott szerelők.

A Landecki Carbidgegyár délmagyarországi raktára

Vizvezetési-, fürdőszoba- és minden a szakba vágó munkák pontos és szolid kivétele. 334

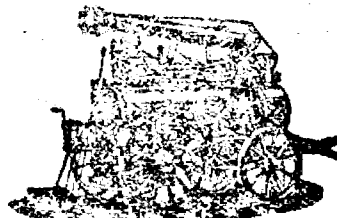
Állandó nagy raktár acetylen alkatrészekben, mint égők, üvegek, csillárok stb.

Mindenemű gazdasági gépek u. m.

TRIUMPH III.

szabadalmazott páros és páratlan sorvetőgépek stb. eladása.

Viszonteladók kerestetnek.

Weinberger János

Arad és Temesvár

elsőrendű cipőárnyháza

a Nagy csizmához.

Legnagyobb választék valódi magyar, angol és amerikai 408

férfi és női cipőkben,

ugyszintén a tavaszi cipő-különlegességek férfi-, női, leány-, fiú- és gyermekcipők már megérkeztek.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

4065—1906.

Hirdetmény.

A törvényhatósági bizottság 28843/1905. számú határozatával a 886. évi XXI. t.-cz. 3. szakaszában kifejezett jogánál fogva aként határozott, miszerint mind addig, míg az 1905—1906. évekre az általi egyenes adók és ez alapon a 886. évi XXI. t. cz. 14. szakasza értelmében a községi adó kivétel nélkül nem lesz; a folyó évi 55% községi adót a kereseti adó I. II. IV. osztálya, továbbá a földadó, házberadó és tőkekamatadó kötelesek az eczimen az 1905—1906. évekre első fokulag kivetett, de még jogerőre nem emelkedett adók alapján, — azon III. oszt. kereseti adókötelesek és vállalati adókötelesek, kik e czímen már az 1904. évi adókiivetés alkalmával adóval már megrovattak; az 1904. évi adókiivetés alapján kötelesek fizetni.

Az ekként megállapított ideiglenes községi adó első évnegyedi részlete a 1883. évi XLIV. t.-cz. 89. § a értelmében esedekes lévén, felhívjuk a város közönségét, hogy folyó évi községi adóják első évnegyedi részét az 1883. évi XLIV. t. cz. 56—78. § al alkalmazásának terhe alatt, 8 nap alatt kifizessék.

Aradon, 1906. évi február hó 24.

A városi tanács.

Üzletfelosztás miatt nagy kiárusítás!

Tudomására hozom a t. helybeli és vidéki vevőközönségnek, hogy a „Központi szálloda“ épületében lévő üzletemet **teljesen felosztatom** és onnét az összes árut a főüzletemben, Szabadság-tér 12., ezelőtt Porter Nagyáruház helyeztem át. Az egész raktárt, a melyet a „Nagy Áruház“-ban helyeztem át, **féláron kiárusítom**. Ezek az árak csak márczius hó végéig érvényesek.

471

Férfi ruhaszövetek | Férfi divat-osztály. | Női divat cikkek

félárban!

Csoda árak!

kiárusítási árban!

Egy teljes nadrágra szövet ... frt 1.95
 Egy teljes nadrágra finomabb szövet „ 2.50
 Egy teljes nadrágra egész finom szöv. „ 3.50
 Egy teljes öltönyre strappa szövet „ 4.95
 Egy teljes öltönyre finom szövet „ 6.50
 Egy teljes öltönyre egész finom szövet „ 8.75
 Egy felöltőre elegáns szövet... „ 5.50
 Egy teljes felöltőre finomabb szövet „ 7.50
 Nagy választék fekete szövetekben!

Tiszta selyem nyakkendő drb. ... frt —.25
 Finom bőrkeztü párja „ „ —.79
 Finom divatos harisnyák párja... „ —.25
 Finom színes zsebkendő 3 darab „ —.59
 Finom színes férfi ing darabja ... „ 1.15
 Finom fehér puha férfi ing drbja „ 1.25
 Egész fin. fehér puha férfi ing db. „ 1.45
 Jó minőségű lábravaló darabja „ —.65
 Finom minős. lábravaló himzett „ 1.10

Tiszta selyem zsebkendő darabja frt —.29
 Finon batiszt zsebkendő 3 darab „ —.45
 Finom fekete kötött női harisnya „ —.29
 Elegáns színes csikos harisnyap. „ —.39
 Fin. florszin. és fek. harisnya párja „ —.58
 Finom glace keztü párja... „ —.79
 Finom nap és esernyő darabja „ 1.25
 Tiszta glóriaselyem ernyő darabja „ 1.75
 Orosz sárczipő párja ... „ 1.35

és sok itt fel nem sorolható cikk.

FISCHER SIMON ezelőtt PORTER

Nagyáruháza, Szabadság-tér 12.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a tisztelt helybeli és vidéki közönségnek, valamint vendégeim szives tudomására hozni, hogy

BRAUN és SCHUCH

cég alatt fennálló

Millemium sörcsarnokot és éttermet,

melynek 10 év óta beltagja vagyok, társam: Braun Gusztáv barátságos uton történt kilépése folytán

mai napon átvettem és ezentul a saját nevem alatt fogom tovább folytatni.

A midőn saját cégem alatt álló

715

„MILLENIU M“

sörcsarnokra és étteremre

a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni bátor vagyok, egyuttal kérem, hogy minél számsabb látogatásaikkal megtisztelni kegyeskedjenek.

Főtörekvésem lesz, hogy t. vendégeimet kitünő italokkal és jó konyhával szolgáljam ki.

Kiváló tisztelettel

SCHUCH FERENCZ.

Felvilágosításokat teljesebben ingyen ad a
kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám
— Telefon szám: 151. —

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásai kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozzal.

Az apró hirdetések előre fizetendők

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
— Telefon szám: 151. —

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűvel 5 fillér. — Cselédtet kereső vagy eszelőnek ajánlkozó apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

A kinek

ismeretség híján

kasszártsra,
szelvényre,
születésére,
könyvelésre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsára,
vinczellőre,
kartészra.

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobalányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

stadni kíván

bort, augurát, bort, gyümölcsöt, gabonát,

üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy

Aki

bérbeadni kíván

szállást,
kasszát,
kasszártsra,
stb.

halasztat,
telket,
kocsit,
lovakat,

Aki

autókat vásárolni vagy bérbevételel szelvényből keresel;

Aki

autókat állást betölteni kíván: legbiztosabbban értesül, ha az

„ARADI KOZLONY“

kis hirdetési

rovatát használja

Gargon lakásnak

két elegánsan butorozott szoba — esetleg egyenként is — Bálváros Szent László utca 5. számú házban kiadó. — Bővebbet ugyanott földszint. 697

Heiman János

mészáros és hentes, Forray-utca gróf Nádasdy-palota. Ajánlja naponta a legjobb minőségben ki mért friss húsokat. Pontos kiszolgálás. — Becses pártfogást kér, Heiman János. 451

Keresek

gőzmalmom intézői állására oly egyént, a ki jó írással rendelkezik, s a román nyelvet tökéletesen bírja. Ajánlatok hozzám, Eőrs Sallamon gőzmalomtulajdonos, Ó-Pécska intézendők. 720

Szentbernádi kölk,

darabja vasuti fuvarra, tizenöt forintért eladó. Olcsó lóbabot arakamentes lóheret keresek. Czim a kiadóban. 665

Kiadó lakás.

Gyár-utca 21. szám alatt 4 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel bíró ház, parkirozott udvar, egy hold területű szőlőkerttel, május hó 1-től kiadó. Bővebbet Czukor Lászlónál, Boros Béni tér 11. szám. Telefon 485. 689

Üzleti könyvek

és irodai cikkek elsőrendű minőségben igen olcsó árakon kaphatók Kerpel Izó könyv- és papírkereskedésében, Aradon. 264

Gépezskovács

azonnal és kerékgyártó kerestetik uradalomba. Czim a kiadóba. 665

Egy fiatal nő

angol, francia és német nyelvtan órákat ad, jutányos áron. Czim a kiadóban. 693

Gazdasszonynak

ajánlkozok egy szerény, jó magaviseletű 27 éves özvegy. A házban miúnd: jól elvégző és kitűnően főz, egy magányos urhoz vidékre vagy pusztára. — Czim a kiadóban. 707

Szalonna,

zsir, füstölt husok, szalámi, friss sertés hús, kolbászkok és minden hentes árut ajánlók a legjutányosabb árak mellett. Garay Károly, Árpád-tér 4. szám alatti hentes-áru üzletemben. 708

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős papírból egész vászon kötésben bőr sarokkal 500 oldal tartalommal 24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fia. Könyv és papírkereskedés. 285

Német leány

vidéki, kisebb termetű román. kath. idősebb, ki conditióban még nem volt, varrni alaposan tanult, a házi dolgokat maga elvégzi és kerit munkát érti. — egy magányos urnál élethosszára ellátást talál. Czim a kiadóhivatalban. 718

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Aradon, Atsél Péter-utca 2. sz. alatt (Zrinyi-utcai bejárat) egy

ingatlan és jelzálogforgalmi irodát nyitottam

egy legelsőrangú európai pénzüzet megbízásából, mely intézet joggyi képviselével Dr. Heppes Béla aradi ügyvédet bízta meg.

Nyújtok minden vidéki, budapesti vagy külföldi pénzüzeteknek olcsóbb feltételek mellett földbeli ingatlanokra és bérházakra akár amortisatió-nalis, akár egyéb lejárati jelzálogos kölcsönöket az ingatlan értékének 65%-a erejéig, ezenfelül folyószámla kölcsönöket is.

Nyújtok tisztviselői kölcsönt a legkülönsabb módon 5—15 évi időre katonatiszteknek, állami, megyei, városi, vasuti és nyugdíjgényvel bíró magánhivatalnokoknak, továbbá oly nyugdíjas egyéneknek, kiknek 1100 koronán felül nyugdíjuk van.

A kölcsönügyletek lebonyolításáért semmi előleges költség a kölcsönvevőt nem terheli.

Elvállalok ingatlanok vételére és eladására, valamint bérbeadására vonatkozó megbízásokat.

Elvállalok birtokoknak parcellázását, parcellázás szerinti eladását, vagy eszerint való bérbeadását.

Elvállalok a Budapesti Hitelezővédegyeletnél és a „Wiener Creditoren-Verein“-nél lévő összekötőtanácsnál fogva egyeztetéseket a legkülönsabb feltételek mellett.

Tisztelettel

Robitsek Kálmán,

461

ingatlan és jelzálogforgalmi irodája.

Héhs Victor

örvényszékileg bejegyzett és az egész országban bevezetett **hiteltudósító irodája** Aradon, Tőköly tér 6. sz., Frik-ház. Alapítatott 1898. 311

Kiadó!

A II. emeleten a Hunyadi-utca és Szabadság-térre nyúló ablakokkal, 2 szoba és hálófülke, előszoba, konyha, éléskamra; az I. emeleten 2 utcai és 1 udvari szoba és mellékhelyiségek; továbbá egy udvari lakás 3 szoba és mellékhelyiségek május 1-től kiadó. 716

Hölgyeim!

Minden hölgy meggyőződhetik, hogy nálam milyen jó kenyelmes, divatos és olcsó fűzők készülnek. Különösen kész fűzőket olcsón árúsítok. Egyenes tartók, haskötők mérték után készülnek. Vidékiek kérjenek mértékveteli utasítást. Tisztelettel Pilcz Irma, Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz. 783

Cséplőgarnitúra

Robey 6 löerejű, 6 légköre kedvezően kapható Kovács Soma Társasánál, Aradon. 785

Jóforgalmu szatócüzlet

Teleky-utca 25. szám alatt eladó. 780

Instruktor

kerestetik egy 4 éves tanítóképezdéből, egy elemi iskolás fíu mellé. Czim a kiadóban. 781

Edeispacher-u. 9. szám alatt

egy ház nagy gyümölcsös kerttel szabad kézből eladó. 782

Kerékpárok,

keveset használta előnyös árban kaphatók Kovács Soma Társasánál, Aradon. 785

Egy jó karban levő

esélőkészlet jutányos áron eladó. Ruston kazán 8 löerejű, magyar gazdasági cséplő sz. 6 löerejű. Bővebbet Süle Ferencz-nél, köz. Zimándon. 722

Zongora órát

szeretne adni kezdő leánykákknak olcsón, egy saját lakásán, mint házhoz járva. Leitner Paula, Batthyány utca 9. sz. 12. a. 722

8281/1906 kh.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszterium 22200/IIIa. 1906. számú Intézkedéssel az 1867. évi 1781. R. az 1297. évi 1608. évi elnöki és az 1902. évi 11287. szám B. M. számú rendeletet hatályon kívül helyezte és elrendelte, hogy a hírlapoknak és röpiratoknak utczán, nyilvános tereken, házaiás utján, vagy kiáltással való árúsítása további intézkedésig tilos.

Az ily módon árúsított sajtótermékek az árúsítótól azonnal lefoglalandók. Ezen tilalom megszégése az 1879. évi XL. t. cz. 1. §-a alapján kihágás képez és az ellene vétők 15 napig terjedhető elzárással s 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők. Arad, 1906. évi márczius hó 1.

Sarlot Domokos, s. k. főkapitány.

119—906. vhtó. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré tesz, hogy a világi kir. járásbírósnak k 1901. évi O. 446—157. sz. végzése következtében néhai Antonesku István, világi öröknyagyó nagytékához tartozó s az értékek arányban nem álló költségek nélkül el nem tartható 4993. kor. 07. fill. becsértékű ingóságok u. m. házi butorok, ó és új borok és egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek Világos községben öröknyagyó volt lakásán leendő eszközzésre 1906. évi márczius hó 9. 10. esetleg következő napjainak délelőtt 10 óraja határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108 §-inak első bekezdése értelmében készpénz fizetés s mellett, a legtöbbet igénynek, szükség esetébe becsáron alul is elfognak adatni.

Világoson, 1906. évi február hó 26-án.

Thuránszky Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

729

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t. cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó

aradi butorkészítő iparosok szövetkezete,

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, 1906. évi márczius hó II-én d. u. 3 órakor
a szövetkezet helyiségében (Atzél Péter utca 3. sz.)

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 41. §-a értelmében meghivatnak.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.	5. Uj alapszabályok megállapítása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.	6. Az igazgatóság két tagjának választása.
3. Mérleg megállapítása.	7. Felügyelő-bizottság három tagjának választása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.	8. Netaláni indítványok.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető

Kelt Aradon, 1906. február hó 28-án.

Az igazgatóság.

Mérleg- és vagyon-kimutatás 1905. december 31-én.

Vagyon.

Teher.

	Korona	filler		Korona	filler
1 Pénztár készlet	358	76	1 Befizetett üzletrészek	10975	03
2 Aru	95237	14	2 Államsegély	6000	—
3 Adósok	51602	16	3 Tartalékalap beiratási díjakból	283	—
4 Berendezés 20% leírás után	5326	06	4 Országos Központi Hitelszövetkezet	66978	22
5 Letét számla: óvadékok	860	60	5 Asztalosok és kárpitosok követelése	4827	98
6 Átmeneti számla: előre fizetett házbér stb.	1119	18	6 Hitelezők követelése	31709	21
			7 Elfogadványok	21455	21
			8 Tiszta nyereség	12275	25
	154503	90		154503	90

Arad, 1905. december hó 31-én.

Réti Ernő, s. k.,
könyvelő.

Az igazgatóság:

Eberwein József, s. k.

Sebesy Ferenc, s. k.,
elnök és központi kiküldött.

Menczer Gyula, s. k.

Janka Mihály, s. k.

Kremer János, s. k.,
alelnök.

Oszwald Ferencz, s. k.

Kidon Kálmán, s. k.

Jelen mérleg-számlát megvizsgálván, annak minden egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőknek, a törvény és alapszabályok értelmében készüteknek találtuk.

Kelt Aradon, 1905. december hó 31-én.

A felügyelő-bizottság:

Fock Gábor, s. k.

Kreiniker Sándor, s. k.

Kiss János, s. k.

Tóth János, s. k.

Veszteség.

Nyereség és veszteség-számla 1905. december hó 31-én.

Nyereség.

	Kor.	fill.		Kor.	fill.
1 Költségek	27859	71	1 Áru számlától	41917	34
2 Berendezésből 20% leírás	1206	52			
3 Engedmények	150	54			
4 Kétes követelések	425	32			
5 Tiszta nyereség	12275	25			
	41917	34		41917	34

Kelt Aradon, 1905. december hó 31-én.

Réti Ernő, s. k.,
könyvelő.

Az igazgatóság:

Eberwein József s. k.

Sebesy Ferencz, s. k.,
elnök és központi kiküldött.

Menczer Gyula s. k.

Janka Mihály s. k.

Kremer János, s. k.,
alelnök.

Oszwald Ferencz, s. k.

Kidon Kálmán, s. k.

Jelen nyereség- és veszteség-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőknek, a törvény és alapszabályok értelmében készüteknek találtuk.

Kelt Aradon, 1905. december hó 31-én.

A felügyelő-bizottság:

Fock Gábor, s. k.

Kreiniker Sándor, s. k.

Kiss János, s. k.

Tóth János, s. k.